STRÄNGNÄS KOMMUN

2021

ÅRSREDOVISNING

STRÄNGNÄS KOMMUN

ÅRSREDOVISNING 2021

Dnr: KS/2022:90
Datum: 2022-03-10

Innehållsförteckning

FÖRORD **5**

POLITISK SAMMANSÄTTNING **6**

MÅLGRUPP **6**

SAMMANFATTNING **7**

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE **9**

Den kommunala koncernen 9
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten 10
Översikt över verksamhetens utveckling 13
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning 14
Händelser av väsentlig betydelse 20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning 21
Balanskravsresultat 41
Väsentliga personalförhållanden 42
Förväntad utveckling 47

RESULTATRÄKNING, KASSAFLÖDESANALYS OCH BALANSRÄKNING **49**

NOTER **51**

Not 1 Redovisningsprinciper 51
Not 2 Uppskattningar och bedömningar 57
Övriga noter 58

DRIFTREDOVISNING, INVESTERINGSREDOVISNING OCH EXPLOATERINGSREDOVISNING **66**

BILAGOR **72**

Bilaga 1. Organisationer som kommunen har samarbete med 72
Bilaga 2. Riskanalys 74
Bilaga 3. Låneskuld per bolag 76

Förord

Trygghet för invånarna och klimatpåverkan är två områden som legat högt på agendan under året som gått. Likaså fokuset på att fortsätta upprätthålla god service till invånarna under Coronapandemin som i sig varit orosskapande, då flera invånare har upplevt en ökad otrygghet i kommunen. Året har därför präglats av kärnfulla insatser mot orsakerna till denna oro i samverkan mellan kommun, civilsamhälle, näringsliv, polis och bevakningsbolag. Samtidigt har Klimat- och energiplanen antagits av kommunfullmäktige. Nämndöverskridande satsningar vars syfte är att stödja aktiviteter inom hållbarhet har tagit full fart.

Barn och ungdomars start i livet är prioriterade enligt flerårsplanen. Resurserna och utvecklingsinsatser är förstärkta, men det förbättringsarbete som påbörjats i grundskolan har ännu inte gett genomslag på betygsresultaten. Fler analyser tillsammans med uppföljning och utvärdering behöver utvecklas ytterligare för att kunna utgöra grund för välriktade insatser. Framsteg har gjorts när kommunala och enskilda skolor tillsammans arbetar för att stärka Strängnäs kommun som skolstad.

Inom vård- och omsorg har många förbättringar inom flera viktiga utvecklingsområden genomförts. Inom äldreomsorgen har exempelvis bemanningen ökat och måltidsmiljön har förbättrats på flera fronter. Delaktighetsmodellen som ökar brukarmedverkan har utvecklats inom funktionshinderomsorgen vilket förväntas leda till ökat självbestämmande och trygghet för brukare.

Medborgardialoger och tillgänglighet är fortsatta viktiga utvecklingsområden. Det gångna året har givit nya verktyg och metoder för medborgardialog samt en fortsatt god och uppskattad service genom kommunens kontaktcenter.

Året har haft ett fortsatt fokus för att vara en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats. Hälsofrämjande insatser för alla samt chefs- och ledarutveckling har präglat året, och utifrån de mätningar som görs framgår mycket goda resultat gällande hållbart medarbetarengagemang och arbetsmiljö. Coronapandemin har dock varit en stor påfrestning för många medarbetare och kommer fortsatt att ha en negativ påverkan på sjukfrånvarostatistiken.

De ekonomiska förutsättningarna för kommunen ser bättre ut än på mycket länge. Den kommunala koncernens ekonomiska ställning har förstärkts ytterligare av de resultat som redovisas för 2021. Tillsammans med beslutet om försäljning av fjärrvärmerörelsen ger det koncernen en stabil ekonomisk plattform för framtiden och goda förutsättningar att hantera de ekonomiska utmaningarna.

Jacob Högfeldt (M)
Ordförande kommunstyrelsen

Anders Härnbro (S)
Vice ordförande kommunstyrelsen

Maria Nerby (C)
2:a vice ordförande kommunstyrelsen

Politisk sammansättning

Mandatfördelning i Strängnäs kommun

PARTI	MANDAT
Moderaterna	17
Socialdemokraterna	12
TOTALT	29

PARTI	MANDAT
Sverigedemokraterna	8
Centerpartiet	5
Miljöpartiet	3
Vänsterpartiet	4
Liberalerna	2
Kristdemokraterna	3
Strängnäspartiet	1
TOTALT	26

Målgrupp

Strängnäs kommuns årsredovisning är kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige om den samlade verksamheten och ekonomin för året för kommunkoncernen.

Sammanfattning

ÅR 2021 – ETT STARKT ÅR!

Under året har kommunkoncernen fortsatt sätta klimatfrågan högt på agendan. Klimat- och energiplanen har antagits av kommunfullmäktige och nämndöverskridande satsningar, vars syfte är att stödja aktiviteter inom hållbarhet, har tagit full fart.

Resurserna och utvecklingsinsatser i skolans verksamheter har förstärkts. Genom samarbetet Bildningsakademin Strängnäs arbetar de kommunala skolorna och friskolorna tillsammans för att stärka Strängnäs kommun som skolstad. Det förbättringsarbete som påbörjats i grundskolan har ännu inte gett genomslag på betygsresultaten. Resultatuppföljningen behöver utvecklas ytterligare för att kunna utgöra grund för välriktade insatser.

Medborgardialoger och tillgänglighet är fortsatta viktiga utvecklingsområden. Det gångna året har givit nya verktyg och metoder för medborgardialog, utveckling av nya och befintliga tjänster samt en fortsatt god service genom kommunens kontaktcenter.

Kommunens invånare har, precis som resten av landet, upplevt en ökad otrygghet i kommunen vilket har satt trygghetsfrågan högt på agendan. Trots den pågående pandemin, har året präglats av kärnfulla insatser i samverkan mellan förvaltning, föreningsliv, företag, polis, bevakningsbolag och civilsamhället.

Kommunkoncernen har under året haft ett fortsatt starkt fokus för en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats. Hälsofrämjande insatser samt chefs- och ledarutveckling har präglat året. Coronapandemin har dock en fortsatt negativ påverkan på kommunens sjukfrånvaro. Arbetet med det långsiktiga kommunövergripande kompetensförsörjningsarbetet fortgår och utifrån de mätningar som görs framgår mycket goda resultat gällande hållbart medarbetarengagemang och arbetsmiljö.

Kommunkoncernen fortsätter leda och driva på arbetet med att uppfylla det önskade läget. Kommunkoncernen ekonomiska förutsättningar ser bra ut på kort sikt. Försäljningen av fjärrvärmerörelsen ger möjligheter genom en stabil ekonomisk plattform samt bidrar till mycket goda förutsättningar för kommunens hantering av kommande ekonomiska utmaningar.

Strängnäs kommun tar ett grepp om digitaliseringen och dess möjligheter. Fokus under året har legat på att skapa en starkare grund för vidare utveckling. Som en effekt av coronapandemin har den digitala mognaden och förståelsen i hela organisationen höjts enormt. Digitaliseringen är och fortsätter vara en viktig och avgörande faktor i arbetet med effektfull verksamhetsutveckling.

Kommunkoncernen redovisar ett positivt resultat med 245,7 miljoner kronor vilket är ett förbättrat resultat jämfört med föregående år med 34,8 miljoner kronor. Resultatet är bättre än budget på grund av den förbättrade konjunkturen, högre befolkningstillväxt och högre skatteintäkter som följd men även lägre nettokostnad än budgeterat.

☑ KLIMATFRÅGAN

☑ UTVECKLINGS-INSATSER SKOLAN

☑ MEDBORGARDIALOG

☑ ÖKAD TRYGGHET

☑ ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

☑ GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

☑ DIGITALISERING

☑ STABIL EKONOMI

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och rättvisande bild av kommunens verksamhet och ekonomiska resultat för det gångna året.

Rådet för kommunal redovisning har en rekommendation om förvaltningsberättelsen där det framgår vilka rubriker som måste finnas med. Förvaltningsberättelsen utgår från den rubrikstrukturen.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnd- och förvaltningsorganisation samt i Strängnäs Kommunföretag AB. Bolaget Strängnäs Kommunföretag AB bildades 2019 och ska svara för ledning och samordning av koncernen under Strängnäs kommun samt svara för verksamhets- och ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet. En översikt av den kommunala organisationen visas i organisationsschemat nedan.

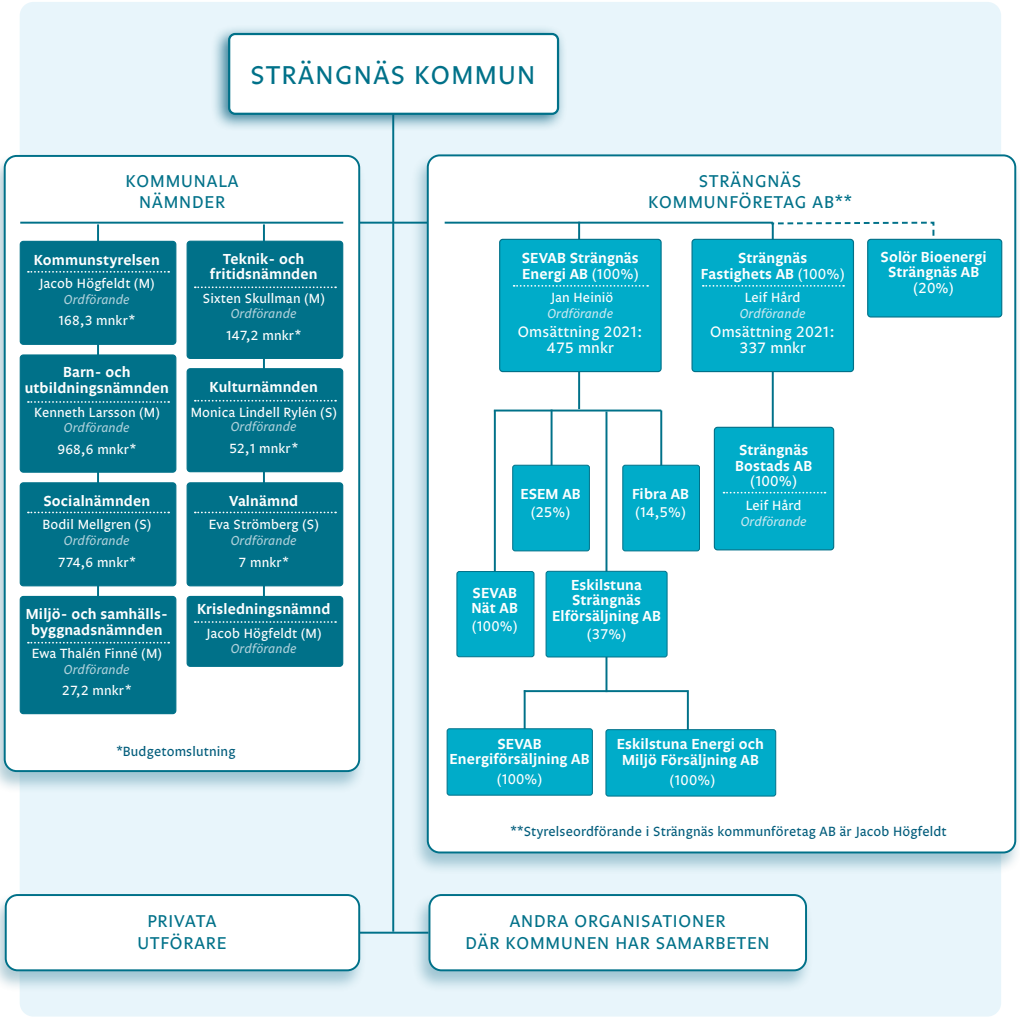

Privata aktörer i den kommunala koncernen

Privata utförare anlitas för de områden där det bedöms finnas driftsfördelar som kommunen själv inte kan uppnå. Privata utförare kan anlitas efter konkurrensprövning om de kan anses utföra uppgiften till bättre kvalitet med samma eller färre resurser. Myndighetsutövningen utförs inte av privat utförare. I bilaga 2 framgår de organisationer som kommunen har samarbete med.

Strängnäs kommun har särskilt stor valfrihet när det gäller privata utförare inom områdena hemtjänst och skola. Den som är beviljad hemtjänst har möjlighet att välja någon av de privata eller den kommunala. Liknade gäller för skolan där det finns flera friskolor och kommunala skolor att välja på. Se vidare bilaga 1.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Nedan presenteras upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och internkontroll.

Styrning av den kommunala koncernen

I Strängnäs kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Strängnäs kommunföretag AB samt kommunens nämnder och övriga bolag.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och ansvarar för styrningen i Strängnäs kommun. Kommunfullmäktige fastställer kommunstyrelsens och nämndernas uppdrag och ansvarsområden i reglementen samt beslutar om ägardirektiv gentemot kommunens bolag. Kommunstyrelsen har en samordnande roll för planering och uppföljning av kommunfullmäktiges mål samt ett särskilt ansvar när det gäller samordning och uppsikt över nämndernas verksamhet.

Strängnäs kommunföretag AB (SKFAB) är moderbolag och ska äga och förvalta kommunens bolag. Moderbolaget ska tillse att bolagskoncernen arbetar för att kommunens vision, mål och värdegrund genomsyrar verksamheten. Moderbolaget ska beskriva sitt bidrag till måluppfyllelsen genom konkreta mål i sin planering med fokus på kommunens mål och politiska prioriteringar i flerårsplanen.

Styrmodell

Planering och uppföljning av kommunen verksamhet och ekonomi följer Strängnäs kommuns styrmodell. Syftet med en gemensam styrmodell i hela kommunkoncernen är att säkerställa att de politiska målen nås samt att god ekonomisk hushållning säkras. De förtroendevalda ansvarar för vad som ska uppnås och när. Förvaltningen ansvarar för hur verksamheten bedrivs för att uppfylla målen och för leveransen av tjänster och service med god kvalitet.

Nämnder och styrelser beslutar om mål utifrån kommunens övergripande mål samt ett helhetsperspektiv inom sitt specifika ansvarsområde. Tillsammans med de särskilda uppdragen från kommunfullmäktige blir det sedan nämndernas och styrelsernas uppgift att i en verksamhetsplan/affärsplan prioritera och konkretisera hur de planerar att bidra till fullmäktigemålen.

Ekonomiska ramar och mål för verksamheter fastställs i samband med beslut om

flerårsplan, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamheten uppnår dessa mål inom givna ekonomiska ramar.

Uppföljningen av planeringen görs kontinuerligt genom månadsrapporter, delårsrapporter och årsredovisning. Uppföljningen syftar till att beskriva hur verksamheter och kommunens bolag utvecklas och i vilken omfattning uppställda mål nås utifrån genomförd verksamhet och resultat.

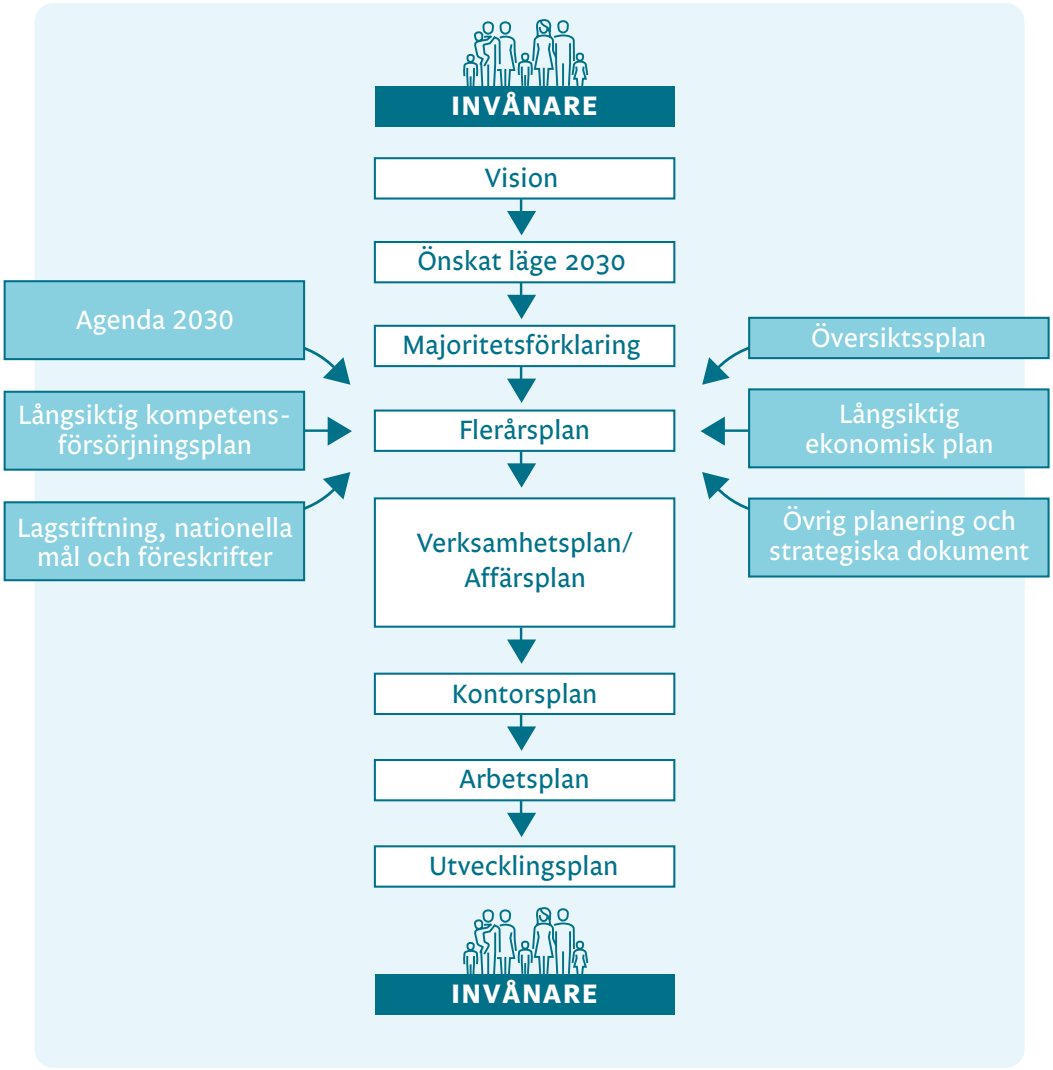

Styrdokument

Den långsiktiga färdriktningen skapas genom kommunens vision, översiktsplan och andra framåtsyftande styrande dokument.

Flerårsplanen är grunden för all planering. Flerårsplanen är kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens heltäckande plan för att styra hela den kommunala verksamheten, inklusive bolagen. Den politiska viljeinriktningen tillsammans med omvärlds- och nulägesanalyser utgör underlag för prioriteringar. Kommunfullmäktiges ägardirektiv till bolagen beskriver deras ändamål, inriktning och direktiv för verksamheten och ekonomin.

I *verksamhetsplan* för nämnder och styrelser sker en konkretisering av hur de planerar att bidra till måluppfyllelsen utifrån sitt uppdrag.

I *kontorsplan* är det tjänstemännens uppgift att ytterligare förtydliga och tolka nämndens mål och särskilda uppdrag. Kontorsplanen anger förväntningarna och på vilket sätt målen ska följas upp, till exempel vilka nyckeltal som ska användas. Den politiska styrningen baseras på tillit till att tjänstemännen vet hur målen bäst och effektivast kan uppnås.

Arbetsplan är enhetens ettåriga plan för de aktiviteter verksamheterna prioriterar att genomföra för att bidra till att nämndens mål nås. Planeringen har fokus på de förväntningar och uppdrag som kommer via kontorsplanen

Intern kontroll

Intern kontroll ingår i verksamhets- och ekonomistyrningen, tillsammans med målsättning, planering, samordning, uppföljning och kontroll. Den interna kontrollen är integrerad i nämndernas verksamhetsplanering som kompletteras med en risk- och väsentlighetsanalys som syftar till att undersöka och förebygga risker som kan hindra nämnden att nå sina mål. Risker hanteras med åtgärder inom verksamhetsplaneringen.

Kommunstyrelsen har ett övergripande ansvar att samordna förvaltningen och ha uppsikt över nämnder och bolag. Samtliga nämnder och bolag har som en del av årsuppföljningen genomfört internkontroll. Ett mindre antal avvikelser har noterats av låg eller medelhög allvarlighetsgrad. Dessa åtgärdas enligt rutin av nämnder och bolag.

Uppföljning

Mål och budget följs upp tre gånger per år, i delårsrapport 1 (per 30 april), i delårsrapport 2 (per 31 augusti) och i årsredovisningen. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen i april och beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter. Ägardirektiv för moderbolaget följs upp i samband med delårsrapport 2 och i årsredovisningen.

Uppföljning av verksamhetens mål och ekonomi sker utifrån en systematisk uppföljning och analys. Om och när avvikelser under innevarande år befaras ska omedelbara åtgärder vidtas för att förbättra situationen.

Övriga koncerngemensamma styrdokument

Inom Strängnäs kommunkoncern används olika styrdokument. Styrdokumenten syftar generellt till att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling (planer och program), förhållningssätt (policyer) eller rättssäker hantering (riktlinjer). Nedanstående styrdokument har beslutats gälla för hela den kommunala koncernen.

- Finanspolicy för Strängnäs kommun
- Inköps- och upphandlingspolicy för Strängnäs kommun
- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning
- Riktlinjer för internkontroll i Strängnäs kommun
- Arkivreglemente
- Arvodesreglemente
- Bolagspolicy
- Ägardirektiv till dotterbolag

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Den kommunala koncernen redovisar ett resultat på 245,7 miljoner kronor för 2021. I tabellen nedan lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.
För 2021 redovisas ett starkt resultat. Kommunkoncernens resultat ökade med 16,5 procent eller 34,8 miljoner kronor jämfört med 2020. Det är framförallt en förbättrade konjunktur i kombination med en högre befolkningstillväxt som bidragit till högre skatteintäkter och därmed det rekordresultatet som redovisas. Dessutom har pandemin även medfört att flera verksamheter minskat i omfattning med lägre kostnader som följd.

Tabell 1. *Kommunkoncernens utveckling de senaste fem åren*

Nyckeltal: den kommunala koncernen	**2021**	**2020** [1]	**2019** [1]	**2018**	**2017**
Årets resultat, mkr	246	211	144	104	118
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, %	23,0	19,6	12,3	9,4	7,6
Investeringar (netto exkl exploateringar), mkr	431	369	293	223	223
Investeringarnas självfinansieringsgrad, %	100	100	100	100	100
Antal invånare[2]	38 018	37 199	36 544	35 761	35 045
Genomsnittligt meritvärde, totalt [3]	224	232	227	223	232
Hållbart medarbetarengagemang [4]	4,21	4,21	4,10	4,13	4,10

[1] Värde för 2019 och 2020 är exkl effekt för förändrade redovisningsprinciper

[2] Uppgift för 2020 och 2021 avser antal invånare t.o.m. november

[3] Genomsnittligt meritvärdet för samtliga pojkar och flickor åk 9 (fristående + kommunala) i Strängnäs kommun

[4] HME Hållbart medarbetarengagemang - totalt. Index av 5.0 femgradig skala

Soliditeten i kommunkoncernen har stärkts de senaste åren till följd av det positiva resultat och en hög grad av självfinansiering av investeringar. År 2021 är inget undantag. Den förbättrade soliditeten beror även på tidigare ändrade redovisningsregler som 2019/2020 medförde att kommunens egna kapital ökade och därmed bidrog till en ökning av kommunkoncernens soliditet med hela 4,2 procentenheter för 2020. Även en redovisningsändring av anslutningsavgifter som är gjord i SEVAB-koncernen har påverkat kommunkoncernens soliditet positivt med 0,4 procentenheter för 2021. Tillämpningen av de nya reglerna för kommunen kommer även påverka den framtida utvecklingen, men med motsatt effekt. När avsättningar i det egna kapitalet förbrukas under kommande år, exempelvis genom nyttjande av medel i den inrättade migrationsfonden, kommer det eget kapital minska vilket direkt får negativ effekt på utvecklingen av koncernens soliditet. För att nå målnivån om en soliditet på 25 procent år 2030 behövs därför fortsatt goda resultat, en mycket aktiv investeringsplanering med prioriteringar samt översyn av olika finansieringsmöjligheter.

Sett till de senaste fem åren har kommunkoncernens resultat och soliditeten ökat. Den positiva utvecklingen är delvis ett resultat av konjunkturläget och ökade statsbidrag men framförallt att koncernen vårdat effekterna av den högkonjunktur som varit genom tydligt arbete med långsiktig ekonomisk planering och en aktiv ekonomistyrning.

Strängnäs kommun är en attraktiv plats att bo i vilket visar sig i tillväxtsiffrorna för de senaste åren. 2021 ökade befolkningen med cirka 2 procent och det är ett stort in-

tresse från markexploatörer och byggbolag att utveckla både verksamhetslokaler och bostäder i kommunen. Den ökade befolkningen, tillsammans med den demografiska förändringen, innebär samtidigt ett ökat behov av välfärdstjänster och krav på stora investeringar inom infrastruktur, skolfastigheter, äldreboenden och bostadsbyggande.

Det ökade behovet av investeringar har märkts av och kommunkoncernens investeringsvolym har ökat de senaste åren. Jämfört med 2020 ökade investeringarna med närmare 62 miljoner kronor. Merparten av årets investeringar avser VA, ny förskola, komponentutbyte avseende tak och dränering, inköp av skoltomt, renovering av småbåtshamn och investeringar i området Larslunda idrottsområde. Dessa investeringar, liksom samtliga investeringar under den senaste femårsperioden, är självfinansierade till 100 procent, ingen upplåning har behövts.

En av de starkaste skyddsfaktorerna för framtida välstånd och hälsa är att bli behöriga och genomföra gymnasieutbildning. Dessvärre visar kommunens uppföljningar idag på att inte alla barn och elever når de uppsatta målen i grundskolan och därmed inte blir behörig till gymnasiet. Resurserna och utvecklingsinsatser i skolans verksamheter har förstärkts. De utvecklingsinsatser och förbättringsarbete som präglat året bedöms ännu inte gett genomslag på betygsresultaten. Området kvarstår som en utmaning för kommunen.

Strängnäs kommuns har stolta och engagerade medarbetare! De senaste årens resultat gällande HME-frågor (motivation, ledarskap och styrning) visar på fortsatt generellt höga svarsvärden med en positiv trend. Resultatet för motivation för såväl chefer som övriga medarbetare är fortsatt hög. Medarbetarna upplever, i hög grad, att deras arbete engagerar dem och att kommunens medarbetare totalt sett är nöjda med sin nuvarande arbetssituation/arbetsplats.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Nedan presenteras en överblick över viktiga förhållanden och förutsättningar för Strängnäs kommunkoncerns resultat och ekonomiska ställning.

Omvärldsanalys

Det gångna året har fortsatt präglats av den pågående coronapandemin som inneburit stora omställningar och utmaningar. I och med coronapandemin har sociala restriktioner införts vilket har påverkat kommunens arbete genom året. Gemensamt för samtliga nämnder är att coronapandemin inneburit en framtida osäkerhet, krishantering, nya rutiner och förändrade prioriteringar. De negativa konsekvenserna för verksamhet och ekonomi är påtagliga och betydande, men pandemin har även tvingat fram behov av nya arbetssätt och metoder som bidragit till en positiv utveckling av kommunens verksamheter.

Konjunkturläge & Skatteintäkter

Kommunkoncernens största inkomstkälla utgörs av skatteintäkter som i stor utsträckning påverkas av konjunkturutvecklingen och befolkningstillväxten. De ekonomiska förutsättningar som låg till grund för flerårsplanen 2021-2023 har delvis förändrats under året. Enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR) ses nu en betydande återhämtning från den konjunkturkollaps som uppstod till följd av pandemin. SKR:s be-

dömning pekar på en ihållande stark efterfrågetillväxt under 2021. Den snabba konjunkturåterhämtningen innebär höga tillväxttal för BNP och arbetade timmar. Vidare bidrar 2021 års konjunkturutveckling till ökade beskattningsbara inkomster. Enligt SKR senaste bedömning av skatteunderlaget för 2021 framgår en ökning på 5,3 procent. Skatteunderlagets utveckling beror på en stark ökning av lönesumman 2021 och förklaras av återhämtningen efter det svaga året 2020.

Arbetsmarknad

Under 2021 hölls sysselsättningen till viss del upp av de statliga stöd som riktades mot utsatta företag och näringsidkare. Staten har bland annat gett stöd i form av omsättningstöd, korttidsarbete för minskade lönekostnader, utökat statligt ansvar för sjuklönekostnader osv. Företagen har med hjälp av korttidspermitteringar snabbt kunnat anpassa antalet arbetade timmar till produktionsnedgången, vilket har bidragit till en hållbar produktion.

Strängnäs hade en arbetslöshet på 6,3 procent som årsmedelvärde. Det är en sänkning med 0,2 procentenheter jämfört med årsmedelvärdet för 2020.

Befolkningsutveckling

SCB:s månadsstatistik till och med december redovisar en tillväxt på 2,25 procent, vilket motsvarar en nettotillväxt om 839 personer.

Underbyggande för den starka tillväxten är ett fortsatt högt byggnationsintresse på bostadsmarknaden samt stor vilja att flytta till Strängnäs från framförallt Stockholms bostadsmarknad.

Tabell 2. *Befolkningsutveckling 2021*

Folkökning	839
Levande födda	322
Döda	304
Födelseöverskott	18
Invandringar	119
Utvandringar	111
Invandringsöverskott	8
Inrikes inflyttningar	2299
Inrikes utflyttningar	1724
Inrikes flyttningsöverskott	575
Nyblivna gifta	141
Nyblivna skilda	94
Justeringar	37

Befolkningsstrukturen i Strängnäs kommun skiljer sig i vissa mått från rikets. Andelen av de allra yngsta individerna är något lägre i Strängnäs än i riket, medan andelen i skol- och gymnasieåldern är något högre i Strängnäs. Strängnäs har dock färre personer i yngre i åldern 20–34 år, relativt rikets nivå.

Frånsett de allra äldsta har Strängnäs högre andelar än riket vid ålder om runt 45 år och däröver. Detta är särskilt framträdande för åldersgruppen 65–74 år. Att samhällen har fler pensionärer och färre andel av befolkningen som yrkesarbetar, innebär ett reducerat skatteunderlag för kommunerna.

Diagram 1. *Åldersstruktur Strängnäs i jämförelse med riket, per 1 november år 2021.*

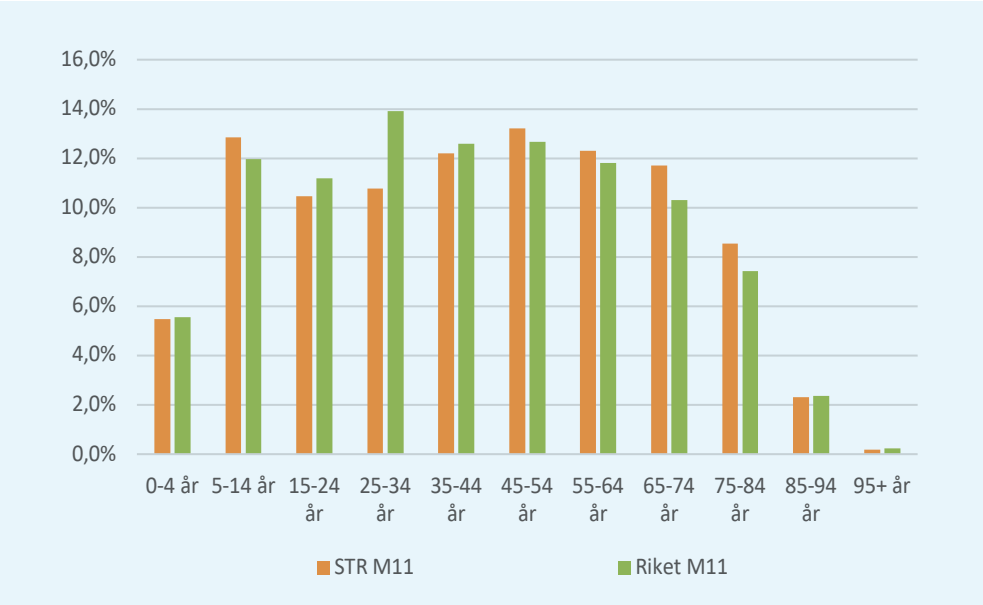

Bostadsmarknaden

Enligt preliminär statistik för år 2021 tillkom 227 färdigställda bostäder, vilket är ett medelstort färdigställandetal för Strängnäs kommun. Sett till en längre tidsperiod är trenden också positiv, med ett stort antal färdigställda bostäder i Strängnäs under de senaste åren. Nivån för 2021 ligger nära inriktningen i de nya riktlinjerna för bostadsförsörjningen, om runt 250-310 tillkommande bostäder om året. Under de senaste åren har bostadsrätter varit mest framträdande på marknaden, frånsett för år 2018, då hyresrätten ”vann” i andel i förhållande till övriga.

Diagram 2. *Upplåtelseformer 2016–2021.*

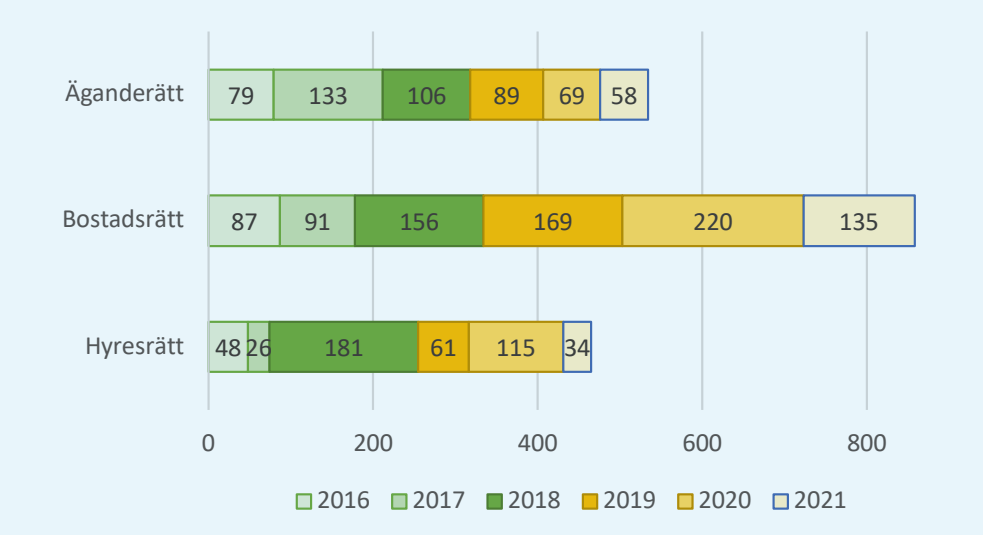

Mariefreds kommundel erhöll för året en mycket stor nybyggnation, då 109 bostäder tillkom totalt sett, vilket motsvarar 46 procentandelar av all nybyggnation i kommunen. I Strängnäs stads kommundel, med Tosterö-Aspö, byggdes det 85 nya bostäder, vilket utgör 37 procentandelar av den totala nybyggnationen. I Stallarholmens kommundel tillkom 26 småhus samt en hyresrätt.

Diagram 3. *Fördelning upplåtelseformer per kommundel.*

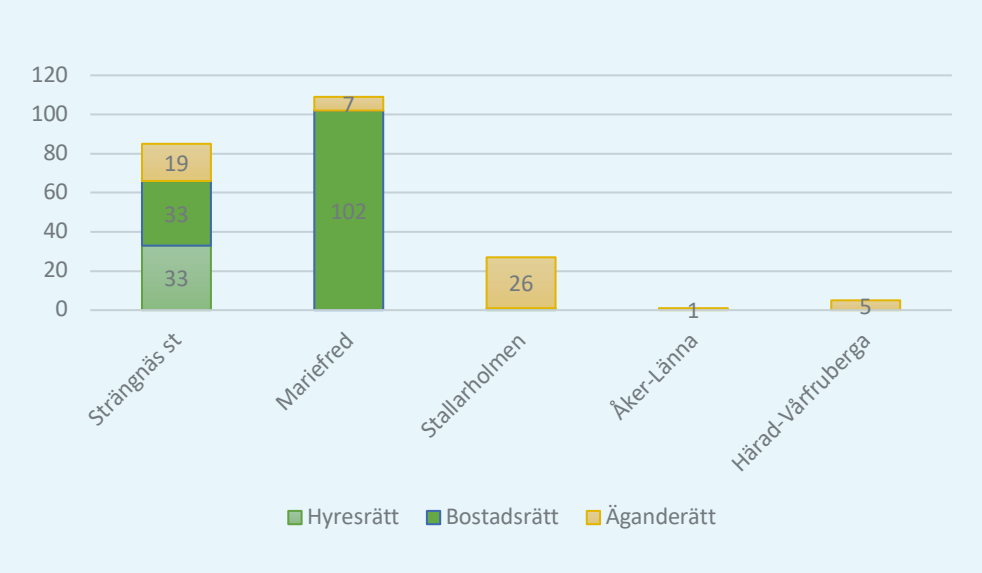

En stor osäkerhetsfaktor är hur många bostäder som kommer att vara inflyttningsfärdiga per år. Byggprojekt kan försenas, vilket innebär en att färdigställandet kring årsskiften är extra svårbedömt, samt riskerar att ge försämrade planeringsförutsättningar.

Komponent- och råvarubrister

Komponent- och råvarubrist är när varor från leverantörer inte levereras till producenter i tid. Världen i stort har påverkats av detta på många sätt, men även Strängnäs producenter, konsumenter och branscher har påverkats av komponent – och råvarubristen under 2021. Detta leder i sin tur till att produkter inte kan färdigställas enligt tidsplan och konsumenter påverkas således i form av uteblivna produkter och/eller försenade leveransdatum. Orsakerna bakom komponent – och råvarubristen är många men den ökade efterfrågan av produkter, coronapandemin samt problem inom logistiken har varit betydande faktorer. Detta bidrar störningar i hela leveranskedjan, vilket har visat sig inom kommunkoncernen, där investeringsprojekt måste omprioriteras och senareläggas.

Elprisutvecklingen

Elprisutvecklingen, med extremt höga och volatila elpriser under året har inneburit en risk. Det finns volymrisker i elförbrukningen som innebär risken att inköpt volym inte stämmer överens med förbrukade volymer. Risken hanteras genom att förbättra och utveckla prognoser över förbrukning av el.

Finansiella risker

Nedan presenteras kommunkoncernens finansiella risker och hur dessa risker hanteras.

Strängnäs kommun riskhantering

Med stöd av kommunens finanspolicy ska kommunstyrelsen utfärda riktlinjer för finansförvaltningen. Finanspolicyn är ett ramverk som anger övergripande mål och föreskrifter samt organisation med ansvarsfördelning i finansiella frågor.

Det övergripande målet för finansverksamheten är att medverka till en god ekonomisk hushållning genom att:

- säkerställa betalningsförmågan och trygga tillgången på kapital inom fastställd budget,
- eftersträva bästa möjliga finansnetto inom föreskrifter i denna policy,
- ha en hantering med lågt risktagande som är säker och effektiv,
- säkringstransaktioner vars enda syfte är att skapa räntevinster inte ska förekomma.

Ränterisk

Med ränterisk avses risken att en förändring av marknadsräntorna påverkar räntenettot negativt. Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för finansförvaltning ska den genomsnittliga räntebindningstiden ligga inom intervallet 2–6 år och maximalt 50 procent av skuldportföljen ska ligga till förfall inom ett år. Den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,29 år vilket ligger i nivå med föregående år (2020: 3,26 år). Andelen förfall inom ett år är 38 procent. Snitträntan har minskat och är nu 1,24 procent (2020: 1,54 procent). På kort sikt innebär en procents ökning av marknadsräntorna att räntekostnaderna ökar med cirka 7,2 miljoner kronor för de kommunala bolagen då samtliga kommunens lån är vidareutlånade till bolagen.

Upplåningen inom den kommunala koncernen löper både med fast och rörlig ränta. Ränteswappar används för att säkra ränterisk och anpassa den genomsnittliga räntebindningstiden i låneportföljen. Per balansdagen hade den kommunala koncernen utestående ränteswappar med ett sammanlagt nominellt belopp om 1 466 (2020:1 630) mnkr. Samtliga swappar är vidareförmedlade till de kommunala bolagen.

Med finansieringsrisk menas risken för att inte kunna refinansiera lån eller ta upp ny finansiering när behov uppstår. Enligt riktlinjerna får maximalt 50 procent av lånestocken förfalla inom ett år och kapitalbindningen får inte understiga 2 år. Andel kapitalförfall inom 1 år är 24 procent och den genomsnittliga kapitalbindningstiden uppgår till 2,32 år (2020: 2,37 år).

Likviditetsrisk

Med likviditetsförvaltning avses matchningen av in- och utbetalningar samt hantering av kortfristiga låne- och placeringsbehov. Kommunkoncernens betalningsförmåga ska enligt riktlinjerna ha en hög säkerhet och vara säkerställd via tillgång till likvida medel och/eller genom avtalade kreditlöften.

Kommunkoncernen har en medveten likviditetsplanering utifrån gällande ränteläge där likviditet ses i relation till räntekostnader för de långfristiga skulderna. I denna planering finns även en koncernkontokredit på 100 miljoner kronor som kan nyttjas. Målet är att ha en god betalningsförmåga till så låg kostnad som möjligt.

Kassalikviditet är ett mått på kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att det totala finansiella handlingsutrymmet stärks.

Tabell 3. *Kassalikviditet kommunen (%) 2017–2021*

Kassalikviditet	2021[1)]	2020	2019	2018	2017
Likvida medel, mkr	505	453	350	287	335
Kortfristiga fordringar, mkr	692	180	351	177	170
Kortfristiga skulder, mkr	623	420	419	445	465
Kassalikviditet, %	192	151	167	104	109

Vid värde 100 % har kommunen betalningsförmåga motsvarande kortfristiga ekonomiska åtaganden

[1)] Från 2021 redovisas fordringar och skulder avseende koncernkontot som kortfristiga

Kommunens kassalikviditet har sedan 2015 varit över 100 procent. Goda resultat i kombination med en väl avvägd investeringstakt för den skattefinansierade verksamheten har medfört att likviditeten liksom soliditeten stärkts. Det är resultatet av ett långsiktigt målinriktat arbete med god ekonomisk hushållning.

Övriga risker

Borgensåtaganden

Kommunen har främst tecknat borgen för lån till egna bolag, men även för andra externa verksamheter. Kommunens samlade borgensåtagande fortsätter att minska och uppgår till 27,3 miljoner kronor. I och med SEVABs lösen av lån för kraftvärmeverket inför försäljningen av fjärrvärmerörelsen har borgensåtagandet minskat mellan åren 2020 och 2021. Kommunen har inte infriat några borgensåtaganden under 2021 och det finns inga indikationer på att så skulle behöva ske inom de kommande åren.

Tabell 4. *Borgensåtagande (tkr) 2017–2021*

Kommunens borgensåtagande, tkr	2021	2020	2019	2018	2017
Egna bolag	25 173	213 285	228 593	343 476	357 922
Småhus	37	50	105	140	300
Föreningar	2 100	2 300	2 500	2 700	2 900
Övrigt	0	0	0	0	0
Totalt borgensåtagande	27 310	215 635	231 198	346 316	361 122

Pensionsåtaganden

Kommunens totala pensionsförpliktelser 2021 uppgår till 814,8 miljoner kronor, varav 495,2 miljoner kronor avser åtaganden som är äldre än 1998. Kommunen har återlånat allt för att finansiera verksamheten. Kommunen har inga finansiella placeringar avseende pensionsförpliktelserna utan pensionsutbetalningarna finansieras årligen som en driftskostnad i resultatet.

Årets pensionskostnader inklusive löneskatt uppgår till 121,5 miljoner kronor vilket motsvarar 5,1 procent av skatteintäkterna. År 2020 uppgick kostnaden till 115,9 miljoner kronor, motsvarande 5,2 procent av skatteintäkterna. Utbetalningar från pensionsåtaganden äldre än 1998 uppgår 2021 till 34,9 miljoner kronor exklusive löneskatt, vilket motsvarar 1,5 procent av skatteintäkterna, vilket även är den beräknade andelen framöver.

Tabell 5. *Pensionsförpliktelser*

Pensionsförpliktelser, mknr	2021	2020	2019	2018	2017
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen					
a) Avsättning, inkl särskild löneskatt [1]	*319,5*	*294,7*	*271,9*	*248,8*	*234,8*
b) Ansvarsförbindelser, inkl särskild löneskatt [2]	*495,2*	*504,0*	*517,3*	*531,6*	*537,0*
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	-	-	-	-	-
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-	-	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl försäkring och stiftelse)	**814,8**	**798,7**	**789,2**	**780,4**	**771,8**
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde					
Totalt pensionsförsäkringskapital	-	-	-	-	-
- varav överskottsmedel	-	-	-	-	-
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-	-	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	-	-	-	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**	**0,0**
Finansiering					
Återlånade medel [3]	**814,8**	**798,7**	**789,2**	**780,4**	**771,8**
Konsolideringsgrad	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**
[1] Pensionsförpliktelser som inarbetats från och med 1998 och som skall redovisas i balansräkningen.					
[2] Pensionsförpliktelser som inarbetats före 1998 och som inte skall redovisas i balansräkningen.					
[3] Skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och förvaltade pensionsmedel, angivna till marknadsvärde.					
Återlånade medel i procent av skattenettot	**35%**	**36%**	**38%**	**39%**	**40%**

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Nedan beskrivs viktiga händelser och aktiviteter som påverkat kommunkoncernen och de finansiella rapporterna under året utifrån respektive nämnd och bolag.

Barn och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden har under 2021 beslutat om en ny riktlinje för resursfördelning. Bakgrunden till det är att inom den kommunala förskolans och grundskolans organisation fördelas resurser till största del på barn- och elevantal. Skolenheter som inte har tillräckligt med elever har organisationer som kostar för mycket – samtidigt som organisationen har den storlek som krävs för att möta de behov som finns. Det finns dock stora olikheter mellan enheterna och det finns skolor som gör överskott. Effekten av den interna resursfördelningen blir att det finns verksamhet som gör stora underskott.

Socialnämnden

Nämndens verksamhet har genomfört ”kostnad per brukare” för att kunna utveckla verksamheten i jämförelse med andra liknande kommuner och har ett nuläge att utgå ifrån.

Nämndens verksamhet har under året gjort omfattande investeringar inom digitalisering som underlättat och effektiviserat bland annat det administrativa arbetet. Digitaliseringen har tagit fart och ekonomiskt bistånd, orosanmälningar, digitala inköp, digital signering av läkemedel, nya digitala administrativa processer är delvis etablerat och i drift.

Miljö och samhällsbyggnadsnämnden

Under året har nämnden påbörjat ett arbete gällande digitala detaljplaner efter krav av Boverket. Coronapandemin har haft både direkt och indirekt påverkan på nämndens verksamheter. Detta har bland annat resulterat i att ett nytt tillsynsområde tillfälligt

adderats till miljöenhetens område. Förutsättningarna för inspektion på plats har justerats för att möta restriktionernas krav på avstånd mellan individer.

Teknik- och fritidsnämnden

Under 2021 avslutades tjänsten Catering på Måltidsservice. En utredning utifrån konkurrensutsättning genomfördes och beslut om nedläggning togs under hösten 2021. Nedläggningen kan även ses som ett led i att använda våra resurser på ett så effektivt sätt som möjligt för de vi i första hand är till för. Verksamheten som bedrev Catering blev svår att planera då det inte var ett jämt flöde på beställningar. Den flexibilitet vi kan ha i vår bemanning bör i första hand finnas för att kunna ställa om och säkra produktion till skolor och äldreomsorg.

Kulturnämnden

Under hösten har nämnden arbetat fokuserat med förslaget till det reviderade kulturpolitiska programmet som anger den långsiktiga och strategiska inriktningen för Strängnäs kommuns kulturverksamheter. Nämnden har även beslutat om att genomföra en förstudie för Kulturcentrum Strängnäs.

Den digitala omställningen i nämndens verksamheter har pågått under en längre tid och allt fler digitala produktioner och tjänster har ökat i större utsträckning.

Kommunstyrelsen

Under året har klimat- och energiplanen antagits av kommunfullmäktige och utifrån beslutet har det arbetats fram en omfattande nulägesbild av förvaltningens hållbarhetsarbete. Nämndöverskridande samarbeten och arbetsformer har resulterat i ett antal satsningar och projekt vars syfte är att främja horisontellt arbete samt bidra till hållbarhetsfrågor utifrån Agenda 2030.

Kommunfullmäktige har fattat beslut om att sälja 80 procent av fjärrvärmerörelsen. Köpeskillingen uppgick till 1,2 miljarder kronor.

Koncernstyrningen – bolagen

Under året har det varit ett starkt fokus med att utveckla koncernstyrningen. En koncernledningsgrupp har startats upp under året och genomgått en styrelseutbildning tillsammans med styrelsen. Under året påbörjades arbete med att utveckla ägardirektiv och tydliggöra ägarstyrningen. Det har även fattats beslut om att tillsätta en koncerncontroller för att vidare utveckla styrningen.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

I detta avsnitt görs en bedömning om verksamhetens utveckling ligger i linje med god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Strängnäs kommunkoncern. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Utvärdering av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen och dess bolag ska ha en stabil ekonomi för att kunna möta nedgångar och kriser i samhällsekonomin. Kommunfull-

mäktige fastställer årligen, i samband med beslut om flerårsplan, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning i hela den kommunala koncernen. Målen sorteras in under perspektiven *Invånare, Samhälle, Medarbetare* och *Ekonomi.*

Aktiviteter och nyckeltal på förvaltningsnivå ligger till grund för målbedömning. Genom de fastställda målen finns en årlig ambition men även en långsiktig strävan mot det önskade läget och visionen. Målbedömningarna är väl underbyggda genom att uppföljningen sker av resultat av aktiviteter, nyckeltal, undersökningar, trender från enhetsnivå och uppåt.

Måluppfyllnad

Bedömning av måluppfyllnad. För att ta del av mer information kring genomförda aktiviteter och resultat hänvisas till nämndernas och bolagens årsrapportering.

– INVÅNARE –

MÅL	BEDÖMNING
Demokratin är levande och inkluderande. Invånare, företagare och andra aktörer utvecklas i Strängnäs kommun och är medskapande och delaktiga i kommunens utveckling.	TREND

Beskrivning

Invånare, företagare och andra aktörer såsom föreningar, församlingar, samarbets¬partners, volontärer med flera ges möjlighet att vara, och är, medskapande i kommunens utveckling. Att vara medskapande i kommunens utveckling handlar om att kommunen tar tillvara på erfarenheter och synpunkter både från enskilda brukare som från dess sammanslutningar.

Periodens viktigaste aktiviteter

• Framtagning av nya metoder, verktyg och digitala former för medborgardialoger har skett för att möta kommunens invånare.

• Det har genomförts ett antal medborgardialoger, bland annat gällande: Webbenkät om strangnas.se ”Torget – mötesplatsens gröna uterum” och handlingsplan för ett levande centrum. Under året har även dialoger och arbete fortskridit med att utveckla mötesplatserna i Mariefred, Stallarholmen och Åker. Medborgardialog har även ägt rum kopplat till utvecklingen av Larslunda som frilufts- och idrottsområde.

• Flera medborgarförslag har besvarats och brukarperspektivet har säkerställts i utvecklingsprojekt och uppföljningar. Särskild vikt har lagts vid att säkerställa barnperspektivet i utredningar och utformning av insatser. Utifrån barnrättsperspektivet och barnkonventionen har barn varit med och påverkat i flera olika aktiviteter, bland annat förskolans måltider; Discogolfen i Mariefred; Vattenveckan; upprustning Östabadet och namngivning av lekplatser.

• Arbete med att erbjuda aktuell, korrekt och lättförståelig information på webben har pågått kontinuerligt under året. Genom olika typer av digitala möten samt telefonmöten är verksamheter tillgängliga och bjuder in till dialog med invånare i tider när det är svårt att ha fysiska möten.

• I samband med coronapandemin har nya kommunikationskanaler öppnats upp, bland annat digitala informationsskärmar, annonsering i sociala medier och chattfunktioner med biblioteket.

• På kommunens hemsida tillhandahölls en öppen digital dialog där alla kommuninvånare kunde lämna in sina synpunkter. Synpunkter arbetades in i förslaget till Måltidspolitiska programmet som under hösten beslutades av kommunfullmäktige.

Resultat

Det senaste resultatet gällande delaktighetsindex från år 2021 visar att Strängnäs kommun får ett samlat resultat på 68 av 100 möjliga. Indexet ger en samlad bild av hur bra kommunen är på att låta medborgarna delta i kommunens utveckling. Kommunen befinner sig bland Sveriges 25 procent bästa kommuner i landet.

Webben är ett viktigt redskap för kommunikationen med kommunens invånare. Webben och de e-tjänster som finns har ersatt många besök till kommunhuset. Kvaliteten på innehåll och teknik är mycket hög och har stärkts ytterligare under året. Med kvalitet menas läsbarheten på webbplatsen, stavfel och brutna länkar som idag mäts via verktyget Site improve. Genomsnittligt antalet besök per månad för 2021 är 127 264 jämfört med 94 332 för 2020.

I och med det stärkta samarbetet mellan kontaktcenter och kommunikations-avdelningen skapas bättre förutsättningar för att utveckla service och tillgänglighet tillsammans med kommunens invånare. Lösningsgraden av de ärenden som hanteras och avslutas av kontaktcenter har ökat från 62 procent till 64 procent.

Målbedömning

Strängnäs kommun har under året fortsatt arbeta aktivt för att stärka verksamhetens kommunikativa förmåga i syfte att skapa förtroende hos invånare, företagare och övriga aktörer. Kommunen har moderna och bra kontaktmöjligheter vilket skapar en tillgänglighet för invånarna att komma i kontakt och delta i kommunens utveckling. under året har kommunen haft ett särskilt fokus på arbete med medborgardialoger. I samband med detta arbete har framtagning av nya metoder, verktyg och digitala former för dialoger skett för att möta kommunens invånare.

Målet bedöms vara uppfyllt.

MÅL	BEDÖMNING
I Strängnäs kommun erbjuds välfärdstjänster av god kvalitet som utgår från invånarnas behov.	TREND

Beskrivning

Kommunen visar genom aktiva handlingar att invånare i Strängnäs kommun har tillgångar och kompetenser som kan bidra till att förbättra de välfärdstjänster som erbjuds.

Periodens viktigaste aktiviteter

• Skolutveckling 2023 och samverkan för förbättrade kunskapsresultat och ökad likvärdighet har fortsatt under året.

• Insatser har skett gällande bland annat läsfrämjande och trygghetsrelaterade insatser inom ramen för satsningen ”Tidiga insatser för barn och unga”.

• Genom samarbetet Bildningsakademin Strängnäs arbetar de kommunala och friskolorna tillsammans för att stärka Strängnäs kommun som skolstad, det sker bland an-

nat genom resultatuppföljning och jämförelse kring skolornas resultat, både för kommunala och fristående skolor.

• Trygghetsinsatserna Säker sommar och Säker Vinter har genomförts under året. Det handlar om en samverkan mellan förvaltning, föreningsliv, företag, polis, bevakningsbolag och civilsamhället i syftet att öka tryggheten.

• Trygghet genom samverkan har skett där fortlöpande veckovisa samverkansmöten Samordning för trygghet - EST genomförts. Dessa syftar till att skapa en gemensam lägesbild och fastställa fokus och inriktning på insatser. Utredning för ökad trygghet på skolorna samt genomförda dialoger på Barnens Mötesplats med fokus på trygghet i skolan har också genomförts.

• I arbetet med förebyggande arbete mot ohälsa hos barn, unga, vuxna och äldre har kommunstyrelsen fattat beslut om länsgemensam målbild för utvecklingsarbetet Tillsammans för barns bästa i Sörmland.

• Framtagning av en ny regional ANDT-strategi (alkohol, narkotika, dopning och tobak) i samverkan med Länsstyrelsen och ANDTS-samordnarna i länet.

• Hälsofrämjande insatser inom ramen för horisontella medel har genomförts, bland annat utveckling av måltider för äldre.

• Hälsoskyddstillsyn har utförts på förskolor, skolor samt bassängbad. Tillsyn på rökfria skolgårdar utfördes i samband med hälsoskyddstillsyn.

• Samlingsplatser utomhus har under pandemin rustats upp och iordningsställts. Parker och gator hållits fina genom trimning, ogräsbekämpning, plantering av blommor och växter samt renhållning. Röjning av sly har skett utmed gång- och cykelvägar för att skapa ökad tillgänglighet och trygghet.

Resultat

När det gäller kunskapsresultat visar slutbetygen för årskurs 9 på en försämring av andel elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen. Kommunala skolor; 54.8 (63.1 år 2020) Hemkommun; 69.4 (74.6 år 2020).

På gymnasienivå var betygsresultaten något lägre år 2021 gentemot tidigare år.
En resultatjämförelse av de största kurserna visar att elever som haft en stor del av undervisningen i form av fjärrundervisning uppvisade sämre resultat gentemot elever som året innan fått sin undervisning på skolan.
Den genomförda kartläggningen av läsförståelse i årskurserna 1–6 visar att 27 procent av eleverna inte har en tillräcklig läsförståelse. Detta påverkar resultaten i samtliga ämnen som innehåller läsning och därmed gymnasiebehörigheten.
Utifrån Strängnäs kommuns och polisens gemensamma medborgarlöfte 2021 visar lägesbilden inför 2021 på fortsatt oro bland många av Strängnäs ungdomar. Det handlar bland annat om ungdomskriminalitet och drogmissbruk hos ungdomar. Det är kommunens och polisens gemensamma bedömning att ungdomar som etableras i kriminalitet har ökat de senaste åren, liksom tillgången och missbruket av narkotika bland unga.

Målbedömning

Som en effekt av den rådande coronapandemin har de fyra senaste terminerna inneburit en unik och utmanande undervisningssituation för både barn, elever och personal. De kommunala skolorna uppvisar inte tillfredsställda resultat i förhållande till jämförbara kommuner och riket. Det föreligger även bristande likvärdighet mellan skolorna. De utvecklingsinsatser och förbättringsarbete som präglat året bedöms ännu inte gett genomslag på betygsresultaten.

En del av trygghetsarbetet och det förebyggande arbetet mot ohälsa har inte kunnat genomföras i sin helhet. Restriktioner har även inneburit nedstängning av viss verksamhet som idrottsanläggningar, kulturevenemang och bibliotek. Detta har i sin tur medfört till en minskad tillgänglighet och sämre service för många av kommunens invånare.

Stora omställningar har genomförts för att erbjuda och ge så bra tjänster och service som möjligt trots pandemin och medarbetare och verksamheter i Strängnäs kommun har möjliggjort att servicen till kommunens invånare har fungerat med relativt god kvalitet. Den sammantagna bilden är, utifrån ovan beskrivet och utifrån nämndernas målbedömning (ej uppnått/delvis uppfyllt) inom områdena skola och trygghet, att målet inte helt uppfyllts.

Målet bedöms delvis uppfyllt.

– SAMHÄLLE –

MÅL	BEDÖMNING
Strängnäs kommun är en förebild för sitt aktiva arbete kring hållbarhetsfrågor med Agenda 2030 som bas. Tillsammans utvecklas vi med människor som vill bo och leva i, verka i och besöka vår kommun.	
	TREND

Beskrivning

För Strängnäs kommun är ett hållbart samhälle en mycket viktig fråga. Hållbarhet avser social- miljömässig- och ekonomisk hållbarhet som utgår från Agenda 2030 och de globala målen. Genom ett strategiskt arbete och medvetna aktiviteter gör vi, tillsammans andra aktörer, Strängnäs kommun till en förebild inom området.

Periodens viktigaste aktiviteter

• Kommunen har under 2021–2022 beslutat om en ökad budget och en fastställd aktivitetsplan för horisontella satsningar gällande Agenda 2030. Arbetet ska främja och stödja aktiviteter inom hållbarhet.

• Klimat- och energiplanen har antagits av kommunfullmäktige och arbete utifrån planen har påbörjats. Planen ska säkerställa att vi når kommunens mål om fossilfria transporter 2030 och klimatneutralitet 2040.

• Arbete för ett hållbart samhällsbyggande har fortsatt genom utveckling av bland annat Norra staden, Larslunda, Malmby flygfält och Läggesta stationsområde.

• Vattenvårdande åtgärder för biologisk mångfald har genomförts. Främjande arbete med natur- och vattenvård genom bland annat ansökningar för LONA-bidrag, men även deltagande i vattenråd och andra nätverk.

• Målinriktad miljötillsyn för att en hållbar miljö är genomfört inom miljöskyddsområdet, dock inte för enskilda avlopp och minireningsverk.

• Verksamheterna arbetar på bred front för att bidra till minskad användning av fossila bränslen, minskad energiförbrukning samt minskat antal transporter och resor. Exempel är vid utbyte av fordon där utbyte sker till fossilfria alternativ där det är möjligt. Utbyte till energisnålare armaturer är ett annat exempel.

• Matsvinnet har minskats genom nogsamhet med beställningarna och planering för mätning av matsvinn år 2022 har påbörjats i samverkan med måltidsservice.

• Utbildningar i våld i nära relationer har genomförts och merparten av socialnämndens medarbetare är utbildade. En enkät kring kunskapsnivå om våld i nära relationer har genomförts under året för att kartlägga behov av fortsatt kompetensutveckling. Bemanningen mot våld i nära relationer har utökats för att ännu bättre kunna möta behovet hos invånarna.

• En ny näringslivsorganisation är på plats med en näringslivschef, en näringslivskoordinator samt en ny destinationskoordinator i syfte om att stärka näringslivsarbetet utifrån näringslivsstrategin Attraktionskraft 2023.

• Etableringsplan för Strängnäs kommun är framtagen och en näringslivsutvecklare inom etablering och tillväxt är tillsatt.

• Sedan 1 januari 2021 har hållbarhetsfunktionen utökats samt flyttats från samhällsbyggnadskontoret till Kansliavdelningen för en mer centraliserad styrning kring kommunens hållbarhetsarbete.

• I december 2021 inleddes ett nytt tioårigt avtal med Bergkvara Buss AB vilket innebär elbussar i stadstrafiken och övriga bussar drivna av förnybara drivmedel.

Resultat

Efter beslut om klimat- och energiplanen framarbetades en nulägesbild av pågående aktiviteter inom förvaltningen med koppling till de beslutade målen. I resultatet av nulägesbilden framgick att så gott som merparten av kommunens olika verksamheter redan arbetade med en stor bredd av klimatfrågorna i något mån.
För resultat av uppföljning av klimat- och energiplan se ärendebilaga Klimat- och energiplan.

Under det gångna året har det varit flera ansökningar som sökt medel för innovativa idéer vars syfte är att främja horisontellt arbete samt bidra till hållbarhetsfrågor utifrån Agenda 2030. Under året har ett flertal projekt beviljats medel och befinner sig i uppstartsfasen. Exempel på beviljade projekt är bland annat; Växthuset, Utveckling av mat och måltider för äldre, Verktyg för dialog, Tryggt och säkert Resecentrum, arbete mot sexuella trakasserier, våld och kränkningar. Projekten kommer att utvärderas under 2022.

Höstens NKI, Nöjd-kund-index, undersökning för busstrafiken visar, trots pandemin, på en hög nöjdhet hos resenärerna. I Strängnäs var 81 procent nöjda eller mycket nöjda med sin senaste resa.

NKI visar bland annat vad företagarna anser om kommunens myndighetsutövning. Det preliminära resultatet för 2021 visar på hög nöjdhet. Nöjdkundindex visar på en förbättring gentemot år 2020, från 79 till 80 av 100 möjliga. Resultat över 70 anses högt.

För första gången mäts företagares nöjdhet med kommunernas service inom upp-handlingar. Strängnäs kommun hamnar på andra plats i högst NUI (Nöjd upp-hand-lings-index) med ett värde på 72.

I september presenterade Svenskt näringsliv företagsklimatrankingen för 2021 där Strängnäs kommun hamnar plats 49 av 290 kommuner jämfört med plats 44 år 2020.

Målbedömning

Strängnäs kommun arbetar för att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle.
Arbetet med klimat- och energiplanen är under implementering i hela organisationen och synliggörs alltmer både internt och externt. Horisontella medel gällande Agenda 2030 har resulterat i ett flertal projekt samt väckt stort intresse. Utvärdering och effekten av dessa projekt och satsningar kommer att ske under 2022.

Undersökningar visar på att företagarnas nöjdhet med kommunens service är bra.

Strängnäs kommun fortsätter arbetet med näringslivsstrategin ”Attraktionskraft 2023” för fortsatt intern implementering för ett bra företagsklimat.

Kommunkoncernen har haft ett aktivt arbete kring hållbarhetsfrågor under året.

Målet bedöms vara uppfyllt.

– MEDARBETARE –

MÅL	BEDÖMNING
Strängnäs kommun har stolta och kompetenta medarbetare som tillsammans utvecklas och skapar moderna och attraktiva arbetsmiljöer.	
	TREND

Beskrivning

Strängnäs kommun är attraktiv som arbetsgivare med moderna och välfungerande arbetsmiljöer med hög frisknärvaro. Medarbetare har god kompetens och gott bemötande och ges möjlighet till kompetensutveckling och interna karriärvägar. Strängnäs kommun tar vara på medarbetarnas kompetens för att skapa mer kvalitet i tjänsterna till invånaren. Oavsett beslutsnivå arbetar chefer och medarbetare aktivt för förbättrad samverkan och helhetsperspektiv. Ledarskapet och medarbetarskapet präglas av tillit och bidrar till starkt medledarskap och kreativitet som säkerställer att varje nivå kan, vill och vågar ge tjänster till kommunens invånare, företagare och besökare.

Periodens viktigaste aktiviteter

• En kommunövergripande kompetensförsörjningsplan med fokus på övergripande aktiviteter för åren 2021–2023 har tagits fram under året.

• Kommunens verksamheter har utvecklat det systematiska arbetsmiljöarbetet, som ett led i att ha ökad tydlighet, systematik och struktur. Utvecklig har också skett när det gäller rapportering av olyckor och tillbud, riskbedömning och sjukfrånvaro.

• Årlig uppföljning av systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) har genomförts och den övergripande bilden har presenterats i central samverkan (CESAM) och för kommunstyrelsen.

• Dialog gällande tillitsbaserad styrning och medarbetarskap har förts inom verksamheter, vilket ökat medarbetarnas möjlighet till delaktighet och engagemang kring verksamhetens utveckling.

• Strängnäs kommun har avsatt tre miljoner kronor av horisontella medel i syfte om att stötta verksamheten med lönekostnad för vikarie vid medarbetares arbetsåtergång. Dessutom har en extra HR-specialist stöttat framför allt utbildningskontoret och socialkontoret främst inom rehabiliteringar och återgång till arbete.

• Friskvård som digital tjänst har upphandlats och implementerats under våren 2021 för att förenkla för medarbetarna och öka nyttjandet av friskvårdsbidraget.

Resultat

Den horisontella satsningen kring Arbetsmiljö och frisknärvaro har pågått. En inrättad HR-specialist med uppdrag att stötta utbildningskontoret och socialkontoret inom rehabilitering och återgång i arbetet har gett positiv effekt. För båda kontoren har antalet långtidssjukskrivna minskat varav samtliga innehar en plan för återgång i arbete eller befinner sig under medicinsk utredning.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron för kommunkoncernen uppgår till 8,7 procent, varav 38,5 procent är långtidssjukfrånvaro. För motsvarande period år 2020 låg sjukfrånvaron på 9,2 procent, varav 37,6 procent var långtidssjukfrånvaro.

Den genomsnittliga sjukfrånvaron för kommunen uppgår till 8,7 procent, varav 39,5 procent är långtidssjukfrånvaro. För motsvarande period år 2020 låg sjukfrånvaron på 9,2 procent, varav 36,8 procent var långtidssjukfrånvaro. Coronapandemin har en fortsatt negativ påverkan på kommunens sjukfrånvaro vilket medför att korttidsfrånvaron fortfarande är hög.

Kommunens arbetssätt för att sänka sjukfrånvaron och skapa större frisknärvaro har fått spridning. Angreppssättet kring kommunens sjukfrånvaro har fått stor uppmärksamhet i Sörmland och kommer utgöra en modell samt spridas som arbets-sätt inom länets kommuner och region.

Personalomsättningen har fortsatt minska i koncernen något i förhållande till 2020, från 11,2 procent till 10,8 procent.

I Kommunen har personalomsättningen minskat, från 11,6 procent till 10,7 procent, mellan 2020 och 2021. Förhoppningen är att nöjdheten med kommunen som arbetsplats är anledningen till den positiva utvecklingen. En möjlig bidragande faktor är coronapandemin som präglat de två senaste åren.

Årets medarbetarenkät visar på fortsatt höga svarsvärden gällande HME (hållbart medarbetarengagemang). Totala index gällande motivation, ledarskap och styrning ligger på index 80. När det gäller HME-resultatet för medarbetare ligger index på 80 och för chefer 88, vilka räknas som högt. Båda resultaten är på samma nivå som för 2020. Resultatet för motivation för såväl chefer som övriga medarbetare är fortsatt hög.

Mer information finns i avsnittet Väsentliga personalförhållanden.

Målbedömning

Strängnäs kommun arbetar fokuserat och målmedvetet med ett antal insatser sedan några år tillbaka för att vara en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats.
Sjukfrånvaron som helhet har minskat med en halv procentenhet i förhållande till 2020 och arbetet med att återrehabilitera medarbetare med lång sjukfrånvaro har hanterats med fortsatt framgång.

Arbetet med det långsiktiga kommunövergripande kompetensförsörjningsarbetet fortgår. Utöver kompensförsörjningsstrategin, förekommer även kortsiktigare kommunövergripande kompetensförsörjningsplaner på kontoren.

Utifrån de mätningar som görs framgår mycket goda resultat gällande hållbart medarbetarengagemang och arbetsmiljö.

Målet bedöms vara uppfyllt.

– EKONOMI –

MÅL	BEDÖMNING
Tillsammans utmanar vi rådande arbetssätt och strukturer. Vi använder våra resurser effektivt och ekonomin är långsiktigt hållbar för dagens och kommande generationer.	TREND →

Beskrivning

Inarbetade arbetssätt och strukturer behöver utmanas för att möta de ekonomiska utmaningarna, både kortsiktiga och långsiktiga. Strängnäs kommun fortsätter att läg-

ga grunden för en långsiktigt hållbar ekonomi med fokus på miljö och klimat, framtida finansiell handlingsfrihet och framtida kompetensförsörjning. Resurser i form av personal, skattemedel och mark behöver användas effektivt och utmanas, bland annat genom digitaliseringens möjligheter, ständiga förbättringar i en innovativ miljö.

Periodens viktigaste aktiviteter

• En stor aktivitet i den ekonomiska styrningen under året är arbetet kring försäljningen av fjärrvärmerörelsen. Försäljningen bidrar till mycket goda förutsättningar för kommunens hantering av kommande investeringsbehov.

• Styrelsen i Strängnäs kommunföretag AB (SKFAB) har under året arbetat med att hitta former för styrning och uppföljning mellan dotterbolag och moderbolag respektive moderbolag och Kommunstyrelsen. Det utvecklingsarbetet kommer att fortgå under 2022.

• Omvärldsbevakning kring utveckling inom digitaliseringsområdet har genomförts i samverkan med 4M (Fyra Mälarstäder).

• Fortsatt arbete inom horisontella satsningar för en effektiv och horisontell samverkan och styrning för att hantera särskilda utmaningar.

• Kommunens verksamheter har fortsatt utveckla det systematiska arbetet kring ekonomi när det gäller ekonomisk uppföljning och prognoser.

• När det gäller investeringsstyrning har arbetet med att revidera riktlinjerna samt interna anvisningar och rutiner påbörjats. Dessutom har behovsanalysen utvecklats, bland annat när det gäller vilka fordon och maskiner som bör köpas in och hur de kan komma att användas.

• Etableringen och införandet av utvecklings- och förvaltningsmodellen pågår enligt plan. Kontoren upplever ökad tydlighet, ordning och reda samt stöd i förvaltningens digitaliseringsarbete.

Resultat

Genom aktiviteterna ovan prövas nya arbetssätt och strukturer utmanas för att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar ekonomi. Genom det pågående arbetet med långsiktig ekonomisk plan skapar Strängnäs kommun långsiktighet i beslut. I det aktiva arbetet med investeringsprocessen tydliggörs investeringsbehov samt vilka effekter som förväntas uppnås, både ekonomiskt och verksamhetsmässigt

För att Strängnäs kommun ska kunna hantera de ekonomiska utmaningarna är digitalisering en viktig förutsättning i strategin. Kommunen har tagit stora kliv i etableringen av utvecklings- och förvaltningsmodellen för att skapa struktur och ordning samt goda förutsättningar för digitaliseringsarbetet.

Strängnäs kommun har gjort stora satsningar på digitalisering. Fokus har legat på att skapa en starkare grund för fortsatt utveckling. Flera projekt är på gång och kommunen ser över nya robotiseringsprojekt med exempelvis artificiell intelligens.

Målbedömning

Genom en aktiv ekonomistyrning har kommunkoncernen de senaste åren lyckats med en avsevärd förbättring av ekonomin och därigenom bättre förutsättningar för hantering av kommande framtida utmaningar. Detta är något som fortsatt under 2021 med positiva resultat för hela kommunkoncernen och en förbättrad soliditet.

Ett stort genombrott under året har varit försäljningen av fjärrvärmerörelsen. Alternativet till en försäljning hade varit att kommunen varit tvungen att tillskjuta betydande belopp de kommande åren för att klara investeringar och täcka förväntade kostnadsökningar. Försäljningen ger nu i stället förutsättningar att frigöra kapital för satsningar och hantera de kommande ekonomiska utmaningarna.

Strängnäs kommun gör framsteg stora förflyttningar i digitaliseringsområdet. I och med den snabba omställningen har den digitala mognaden och förståelsen i hela organisationen höjts i hög grad. Flera projekt är på gång och kommunen ser över nya robotiseringsprojekt med exempelvis artificiell intelligens. Verksamhetsutveckling genom digitalisering tar dock tid vilket i sin tur påverkar farten i den digitala utvecklingen.

Kommunen fortsätter att leda och driva på arbetet med att uppfylla det önskade läget samt bedriver stora satsningar inom digitalisering för en fortsatt ökad kvalitet och en effektivare förvaltning.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Strängnäs kommun definierar god ekonomisk hushållning som en sammanvägd bedömning av verksamhetsresultat och insatta resurser. Det ekonomiska målet väger tungt vid bedömning av god ekonomisk hushållning.

Kommunens resultat enligt riktlinjer för god ekonomisk hushållning (KS/2019:355) blev 208 miljoner kronor för 2021. De kostnader som täcks av tidigare års överskott har då avräknats. Resultat enligt god ekonomisk hushållning överstiger därmed målet om 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Strängnäs kommunkoncerns soliditet har stärkts under året till följd av positiva resultat och en hög grad av självfinansiering av investeringarna. Soliditeten för kommunkoncernen uppgår till 23 procent, att jämföras med budgeterad soliditet på 16 procent.

I kommunfullmäktiges mål finns en årlig ambition men också en långsiktig strävan mot det framtida tillstånd som kommunens vision och önskade läge 2030 beskriver. Av kommunfullmäktiges fem mål bedöms fyra mål, Samhälle, Ekonomi, Medarbetare samt Invånarmålet som handlar om demokrati, vara helt uppfyllda. Invånarmålet rörande välfärdstjänster av god kvalitet bedöms vara delvis uppfyllda.

Stora omställningar har genomförts för att erbjuda och ge så bra tjänster och service som möjligt trots pandemin. Distansstudier har fungerat relativt bra i skolan, hemtjänsttagare och äldre i särskilt boende få ta del av nya tjänster och är nöjda med den service de fått. Förbättrade resultat i skolan är en viktig faktor för att helt uppnå målet kommande år. Medarbetarundersökningen pekar på att kommunens medarbetare är motiverade och nöjda med ledarskapet och styrningen.

Utifrån en helhetsbedömning av verksamhetsresultat, finansiella nyckeltal samt en fortsatt målmedveten styrning av verksamhet och ekonomi bedöms Strängnäs kommun sammantaget uppnå god ekonomisk hushållning för helåret 2021.

Tabell 6. *Resultat enligt god ekonomisk hushållning*

Resultat enligt god ekonomisk hushållning, mkr	2021	2020	2019 [2]	2018	2017	2016	2015
Årets resultat enligt resultaträkningen	**189,4**	**155,1**	**88,6**	**65,1**	**68,9**	**69,7**	**36,4**
Återföring medel från eget kapital, inkl balansenheter	18,6	13,5	1,9	10,0	8,1	1,2	-1,4
Resultatutjämningsreserv	0,0	-100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat enligt god ekonomisk hushållning [1]	**208,0**	**68,6**	**90,5**	**75,1**	**77,0**	**70,8**	**35,0**

[1)] God ekonomisk hushållning enligt riktlinjerna KS/2019:355 och tillägg KS/2021:71. Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar samt justering av resultatutjämningsreserv.

[2)] Värde för 2019 är exkl effekt för förändrade redovisningsprinciper

Finansiell analys

Utvärderingen av Strängnäs kommuns finansiella ställning utgår från koncernperspektivet med nedbrytning till kommunen, SEVAB Strängnäs Energi AB koncernen och Strängnäs Fastighets AB koncernen. Vid jämförelser används likvärdiga kommunkoncerner (30 000–49 999 invånare).

Avsnittet finansiell analys är uppdelad i sex områden vilka innefattar: Sammanfattning; Resultat; Investeringar och finansiering; Ekonomisk ställning; Risk och Slutsatser.

Sammanfattning

Kommunkoncernens resultat uppgår till 245,7 miljoner kronor (föregående år 210,9 miljoner kronor före justering/216,7 miljoner kronor efter justering av jämförelsesiffror i SEVAB-koncernen). Resultatet är 98 miljoner kronor högre än genomsnittet för den senaste femårsperioden. Verksamhetens nettokostnader har ökat sedan föregående år. Investeringarna uppgår till 431 (369) miljoner kronor där bolagens andel är 84 (86) procent. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 uppgår till 23 (20) procent och har stärkts under året.

Kommunen redovisar för 2021 ett resultat som uppgår till 189 miljoner kronor. Årets resultat är högre än föregående år (155 miljoner kronor) och högre än genomsnittet för de senaste fem åren. Huvudorsaken till det förbättrade resultatet jämfört med budget är högre skatteintäkter och lägre kostnader än beräknat för verksamheterna. Anledningen till högre skatteintäkter är framförallt förbättrad konjunkturprognos samt befolkningsökning. Kommunens investeringar uppgår till 69 miljoner kronor och är över den genomsnittliga nivån på 47 miljoner kronor under femårsperioden.

Resultat

Redovisning av årets resultat och förklaring av orsakerna bakom resultatet och budgetavvikelser. Visar den finansiella balansstruktur och om ekonomin befinner sig i en balans eller obalans.

Kommunkoncernens resultatutveckling

Resultatet 2021 i kommunkoncernen uppgår till 245,7 miljoner kronor, en ökning med 34,8 miljoner kronor jämfört med föregående år och 134,7 miljoner kronor bättre än budget. Resultatet är väsentligt högre än tidigare år och kommunen och samtliga koncernbolag redovisar positiva resultat. Jämfört med föregående år är det endast kommunens resultat som har ökat, övriga bolag redovisar resultat som är något lägre än föregående år. Största anledningen till resultatförbättringen är den förbättrade konjunkturen, högre befolkningstillväxt och högre skatteintäkter som följd men även lägre nettokostnad än budgeterat. För kommande år bedöms kommunkoncernens resultat återgå till en mer normal nivå mellan 102 och 111 miljoner kronor per år.

Diagram 4. *Koncernens resultatutveckling, mkr*

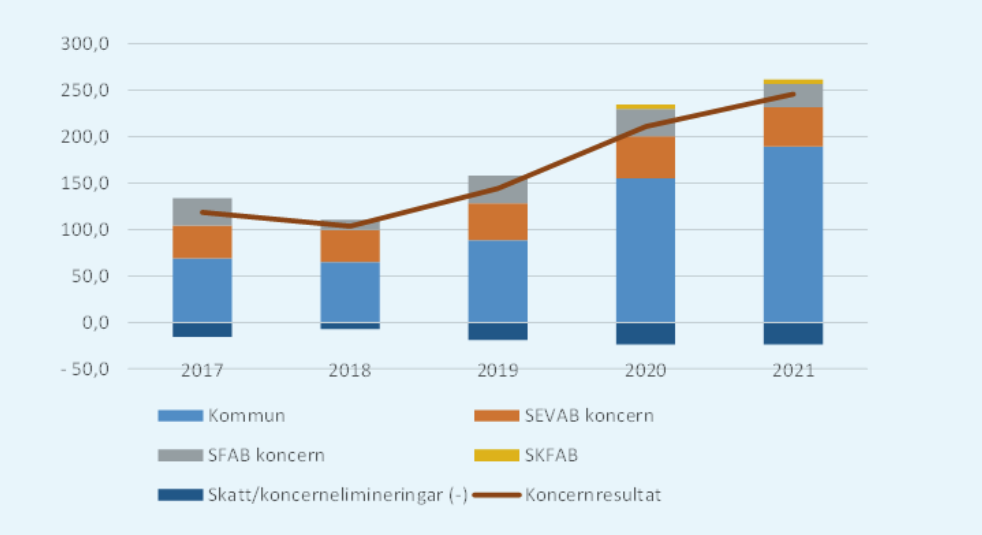

Bolagens resultatutveckling

I SEVAB koncernen uppgår årets resultat före skatt till 42,4 miljoner kronor, en minskning med 10 miljoner kronor jämfört med det under året justerade resultatet för 2020 och 5,4 miljoner kronor bättre än budget. Till det positiva resultatet bidrar främst affärsområdena elnät med 55 miljoner kronor och stadsnät med 5,8 miljoner kronor medan moderbolaget redovisar ett minusresultat på 15 miljoner kronor, som främst härrör från värmeverksamheten. Även ett mindre underskott redovisas för SEVABs andelar i Eskilstuna Strängnäs Elförsäljnings AB och Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö ABs resultat.

I SFAB koncernen uppgår årets resultat före skatt till 24,7 miljoner kronor, en minskning med 4 miljoner kronor jämfört med föregående år, men 0,9 miljoner kronor bättre än budget. Resultatet är positivt i båda bolagen, 11,4 miljoner kronor i moderbolaget SFAB och 14,4 miljoner kronor i dotterbolaget Strängnäs Bostads AB (SBAB). Resultatet i SFAB är 4,7 miljoner kronor sämre än budget vilket främst beror på ökade kostnader för bland annat fastighetsskötsel, reparationer och administrationen. I SBAB är resultatet 6,5 miljoner kronor bättre än budget. Underhållskostnaderna står för den största positiva avvikelsen främst beroende på omklassificeringen till komponent.

Resultatet i Strängnäs kommunföretag AB (SKFAB) är 2,2 miljoner kronor.

Kommunens resultatutveckling

Strängnäs kommun redovisar ett resultat på 189,4 miljoner kronor, vilket motsvarar 8,0 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Resultatet är 143,7 miljoner kronor bättre än budgeterat resultat om 45,7 miljoner kronor. Det positiva resultatet och avvikelsen mot budget beror dels på att reserver inte tagits i anspråk och att nämnderna haft lägre kostnader än budgeterat. Störst påverkan på resultatet har högre skatteintäkter till följd av en förbättrad konjunkturutveckling och högre befolkningstillväxt än förväntat. Se diagram nedan över kommunens resultatutveckling åren 2017–2021.

Diagram 5. *Resultatutveckling, mkr*

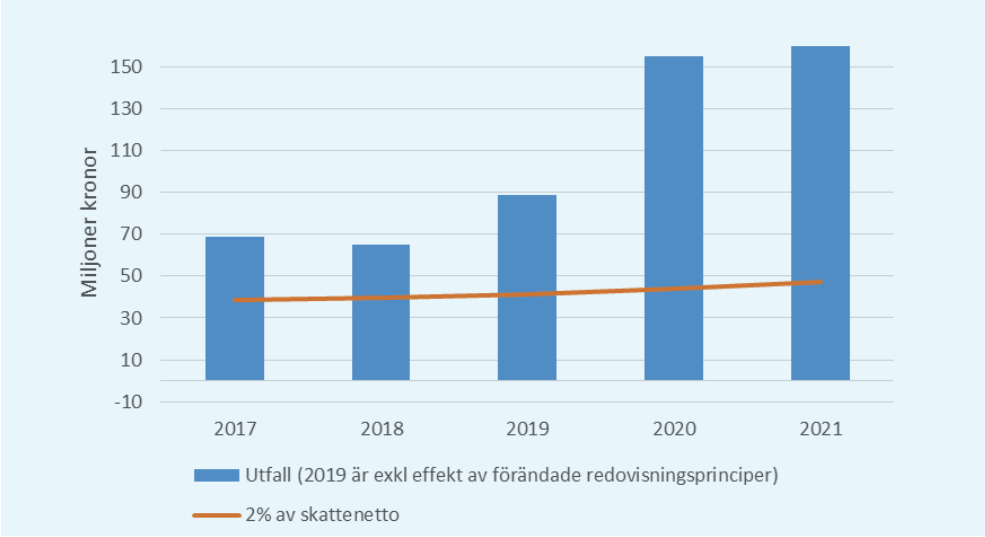

Tabellen nedan visar en sammanfattning av det ekonomiska utfallet samt avvikelse mot budget. För mer detaljer gällande nämndernas budgetavvikelser, se avsnittet Driftredovisning, investeringsredovisning och exploateringsredovisning.

Tabell 7. *Resultat och budgetföljsamhet*

Resultat, mkr	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse mot budget 2021	Utfall 2020
Nämnderna	-2 105,7	-2 145,1	39,3	-2 014,5
Övriga kommungemensamma kostnader/intäkter	-1,7	-23,0	21,3	20,5
Avskrivningar	-77,7	-83,0	5,3	-74,7
Finansnetto	12,8	9,3	3,5	11,0
Skattenetto	2 361,6	2 287,5	74,2	2 212,8
Resultat	**189,4**	**45,7**	**143,7**	**155,1**
Återföring medel från eget kapital	18,6	0,0	18,6	13,5
Resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	-100,0
Resultat enligt god ekonomisk hushållning [1]	**208,0**	**45,7**	**162,3**	**68,6**

[1)] God ekonomisk hushållning enligt riktlinjerna KS/2019:355 och tillägg KS/2021:71. Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar samt justering av resultatutjämningsreserv.

Skattenettot visar en positiv avvikelse mot budget på 74,2 miljoner kronor. Huvudorsaken till att skatteintäkterna blev högre än den skatteprognos som låg till grund för Flerårsplanen 2021 är framförallt en förbättrad skatteunderlagstillväxt. Det beror på att lönesummans utveckling visar på större ökning de senaste månaderna jämfört med tidigare bedömningar. Därtill påverkar kommunens befolkningsökning ökningen av skatteintäkterna.

Nämnderna redovisar tillsammans ett överskott mot budget med 39,3 miljoner kronor. Samtliga nämnder redovisar en lägre kostnad än budgeterat och det beror bland annat på lägre personalkostnader och att reserver inte tagits i anspråk under året.

För övriga kommungemensamma kostnader/intäkter redovisas en avvikelse mot budget med totalt 21,3 miljoner kronor för året. Avvikelsen beror till stor del på att budgeterade resurs- och reservmedel inte nyttjats under året som förväntat. Exempelvis har inte skatteprognosreserven eller den reserv som avsatts för oförutsedda kostnader och förändrade förutsättningar behövt användas. Avsatta resursmedel för horisontella satsningar och styrning har inte heller nyttjats helt under året. Det beror framför allt på att arbetet inledningsvis fokuserats på att ta fram strategier och planer för hur styrningen ska ske och hur medel ska nyttjas. Arbetet och resursnyttjandet har också påverkats av den pågående pandemin. Även lägre tillkommande hyreskostnader vid om- och nybyggnation på grund av förskjutning i tidplaner bidrar till överskottet.

Ökade kostnader för pensioner och nyttjande av tidigare års medel i det egna kapitalet har däremot minskat det redovisade resultatet för kommungemensamma kostnader/intäkter. Totalt har 20,8 miljoner kronor tagits i anspråk av de medel som tidigare reserverats i det egna kapitalet och för pensioner redovisas en negativ budgetavvikelse med 8,6 miljoner kronor. Förändrade livslängdsantagandet är huvudorsaken till budgetavvikelsen för pensioner.

Avskrivningskostnaderna under 2021 uppgick till 77,7 miljoner kronor, motsvarande 3,3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är en ökning med 3 miljoner kronor jämfört med 2020. Avskrivningskostnaderna blev dock något lägre än budgeterat beroende på att årets investeringsvolym blev lägre än planerat.

Det positiva överskottet på finansnettot blev 3,5 miljoner kronor, och beror främst på placering, lägre ränta och högre låneavgift till SEVAB.

I tabell 8 nedan framgår hur årsprognosen för avvikelse mot budget sett ut under året i förhållande till utfallet per sista december. Prognosen har varierat under året och prognossäkerheten får därmed betraktas som svag. Anledningen har främst varit osäkerhet kring hur coronapandemin skulle komma att påverka kommunens kostnader och skatteintäkter. Prognosarbete har varit svårare än 2020 eftersom smittläget varierat kraftigt och restriktioner på nationell nivå har införts eller avvecklats med relativt kort varsel.

Tabell 8. *Prognosförändring*

	Avvikelse mot helårsbudget					
Prognosavvikelse, mkr	**Mar**	**Apr**	**Maj**	**Aug**	**Okt**	**Utfall**
Kommunfullmäktige	0,0	0,2	0,2	1,0	0,8	0,6
Kommunstyrelsen	0,0	0,0	0,0	1,4	4,5	5,2
Miljö- o samhällsbyggn.nämnden	0,0	0,0	0,0	2,2	2,5	2,5
Teknik- och fritidsnämnden	-0,9	-0,2	-0,2	2,5	2,8	2,0
Kulturnämnden	0,0	0,0	0,0	0,2	1,5	0,9
Socialnämnden	0,0	-8,2	0,0	0,0	8,7	16,8
Barn- och utbildningsnämnden	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	11,3
Summa nämnderna	**-0,9**	**-8,2**	**0,0**	**9,2**	**22,9**	**39,3**
Övriga kommungemensamma kostnader/intäkter	-16,2	2,2	-6,5	3,5	20,4	21,3
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	5,3
Skattenetto	34,8	40,3	40,3	44,7	70,9	3,5
Finansnetto	0,0	0,5	0,5	3,7	3,7	74,2
Resultat	**17,7**	**34,8**	**34,3**	**63,1**	**119,9**	**143,7**

Utveckling av intäkter och kostnader

En förutsättning för god ekonomisk hushållning är en balans mellan utvecklingen av intäkter och kostnader i ett längre tidsperspektiv. I tabellen nedan visas utveckling under den senaste femårsperioden.

Tabell 9. *Utveckling av koncernens intäkter och kostnader*

Intäkter och kostnader Koncernen	2021	2020	2019 [1]	2018	2017
Verksamhetens intäkter, mkr	939	875	865	857	821
- Förändring, %	7,4%	1,2%	0,8%	4,4%	-4,9%
Verksamhetens kostnader, mkr	-2 790	-2 635	-2 554	-2 504	-2 401
- Förändring, %	5,9%	3,2%	2,0%	4,3%	0,1%
Avskrivningar, mkr	-221,2	-203,0	-193,2	-185,2	-176,7
- Förändring, %	8,9%	5,1%	4,3%	4,8%	4,7%
Verksamhetens nettokostnad, mkr	-2 071,6	-1 963,6	-1 882	-1 832	-1 756
- Förändring, %	5,5%	4,3%	2,8%	4,3%	3,1%
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mkr	2 362	2 213	2 063	1 983	1 930
- Förändring, %	6,7%	7,2%	4,1%	2,7%	4,1%
Finansnetto, mkr	-44	-38	-37	-48	-43
- Förändring, %	15,8%	4,6%	-22,9%	11,8%	-12,0%

[1)] Värde för 2019 är exkl effekt för förändrade redovisningsprinciper

Det positiva resultatet för kommunkoncernen 2021 beror framförallt på ökade skatteintäkter till följd av konjunkturförbättring och en hög befolkningstillväxt. Dessa faktorer påverkar emellertid även kostnadssidan genom prisökningar och fler invånare i behov av välfärdstjänster.

Kommunkoncernens nettokostnader uppgår till 2 071,6 miljoner kronor för 2021, vilket är en ökning med 108 miljoner kronor eller 5,5 procent jämfört med 2020. Sett till de senaste fem åren har nettokostnaden i snitt ökat med 4,0 procent per år vilket innebär att nettokostnadsökningen för 2021 är större än normalt. Huvudförklaring till det är ökat behov av barnomsorg, utbildning, hemtjänst, infrastruktur och andra välfärdstjänster då invånarantalet ökat. En annan förklaring till nettokostnadsökningen är att investeringsvolymen har ökat. Investeringar leder till ökade kostnader i form hyror, drift och framförallt avskrivningar. Avskrivningar är kommunkoncernens periodiserade kostnad för investeringarna och baseras på tillgångarnas anskaffningsvärde och tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod. Avskrivningarna har ökat kraftigt de senaste åren i takt med de ökade investeringsvolymerna, se diagram 7 nedan. Mellan 2021 och 2017 har avskrivningarna ökat med 25,1 procent eller 44,5 miljoner kronor. Med det fortsatt stora investeringsbehovet under kommande år riskerar kostnaderna för avskrivningarna att öka i en högre takt än intäkter

Kommunkoncernens finansnetto är fortsatt negativt främst beroende på upplåning men ligger ungefär på samma nivå som för fem år sedan. För skatteintäkter och generella statsbidrag ses en stor ökning under 2020 och 2021 jämfört med tidigare år. Ökad befolkningstillväxt är en stor förklaring till det men även ökade generella statsbidrag. Den kraftiga ökningen av skatteintäkter som vi sett under de två senaste året är historiskt och inget som kan förväntas kommande år.

Diagram 6. *Nettoinvesteringar/avskrivningar 2017–2021*

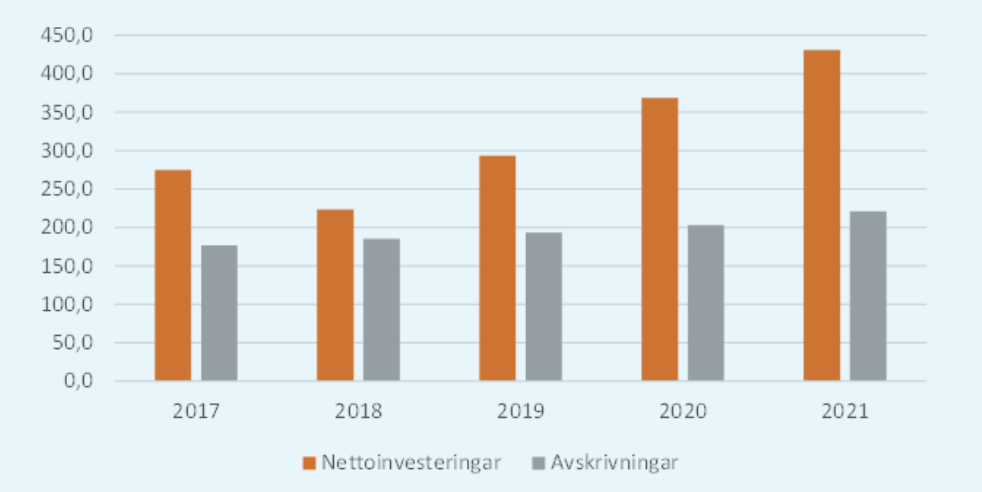

Investeringar och finansiering

Kommunkoncernens investeringar

Årets nettoinvesteringar i kommunkoncernen uppgår till 431,3 miljoner kronor, vilket är 124,7 miljoner lägre än budget och motsvarar en genomförandegrad på närmare 78 procent. Merparten (över 70 procent) av årets investeringar, 306,6 miljoner kronor har genomförts av SEVAB. Totalt för den senaste femårsperioden har kommunkoncernen investerat för 1,6 miljarder kronor varav SEVAB svarar för 63 procent och kommunen samt SFAB för 22 procent respektive 15 procent.

Självfinansieringsgraden av investeringar mäter hur stor del av investeringarna som kan finansieras med årets resultat före avskrivningar. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunkoncernen kan finansiera samtliga investeringar, vilket innebär att ingen upplåning behövs. Årets investeringar är självfinansierade liksom samtliga investeringar sett totalt över den senaste femårsperioden.

Kommunkoncernen har stora investeringsbehov framöver, främst under kommande femårsperiod. Under perioden 2022-2024 är koncernens totala investeringsbehov inklusive investeringsbidrag 2,3 miljarder. Fortsatt goda resultat och en bra investeringsstyrning är därför av stor vikt.

Diagram 7. *Självfinansieringsgrad av koncernens nettoinvesteringar, mkr*

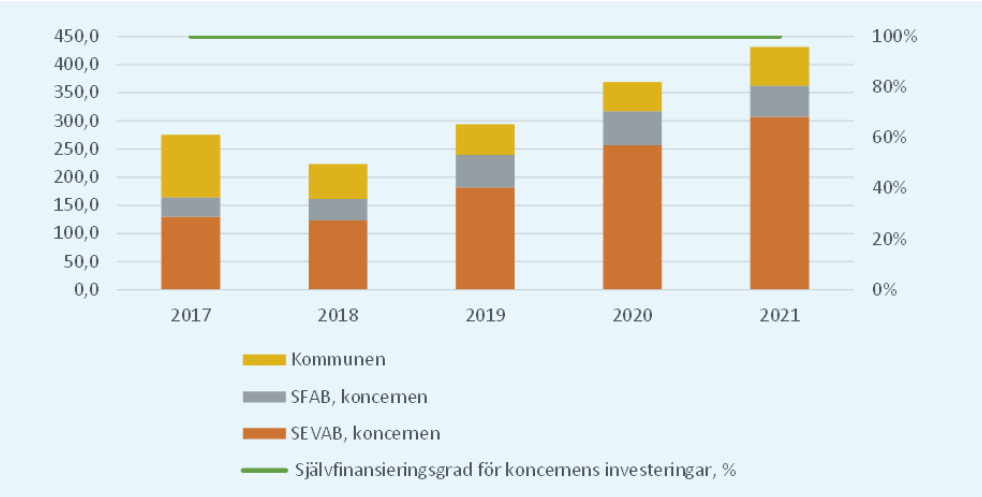

Bolagens investeringar

SEVAB koncernens investeringar i materiella tillgångar uppgår totalt 305 till miljoner kronor, vilket är 41 miljoner kronor lägre än budget. Investeringsvolymen är högre än föregående år. Merparten av investeringarna avser affärsområdena VA och elnät, 147 respektive 18,0 miljoner kronor. Större investeringar är rötningsanläggning i Strängnäs avloppsreningsverk, investeringen i Kjula mottagningsstation för att ansluta Coop samt mätvärdesinsamling (nya elmätare). Årets investeringar är självfinansierade till 46 procent eller 120 procent om investeringar i va-verksamhet undantas.

SFAB koncernens investeringar i materiella tillgångar uppgår till 52,9 miljoner kronor, vilket är 49,1 miljoner kronor under budget. Investeringsvolymen är lägre än föregående år. Moderbolagets investeringar uppgår till 41,7 miljoner kronor och dessa är självfinansierade till 100 procent. De utförda investeringarna berör inom SFAB ny förskola Tryffelstråket (29,5 miljoner kronor) samt säkerhetshöjande åtgärder i Stallarholms-skolan. Dotterbolaget SBABs investeringar uppgår till 11,3 miljoner kronor och avser främst komponentutbyten avseende takbyten (8,7 miljoner kronor) och dräneringsarbeten (2,4 miljoner kronor).

Kommunens investeringar

Kommunens nettoinvesteringar som finansieras med skattemedel uppgick under året till 68,6 miljoner kronor. Det är en ökning med 16,7 miljoner kronor jämfört med 2020. Årets nettoinvesteringar motsvarar 2,9 procent av årets skatteintäkter och generella statsbidrag. Den enskilt största investeringen under året är reinvesteringar i gatubeläggningar, tätt följd av inköp av skoltomt, investeringar i Larslunda IP samt digitala verktyg för elever och personal. Årets investeringar har 100 procent självfinansieringsgrad.

Diagram 8. *Kommunens investeringar och självfinansieringsgrad, mkr*

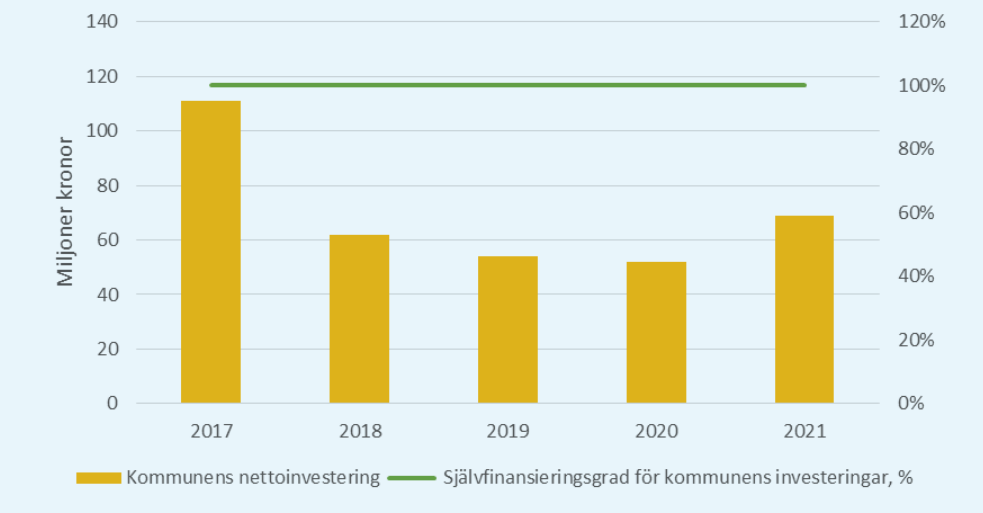

De stora investeringarna har skett inom teknik- och fritidsnämnden, bland annat inom anläggningar som exempelvis asfaltsinvesteringar. På grund av förseningar av olika anledningar, så som förseningar till följd av global leveransproblematik, har vissa investeringar inte kunnat att genomföras som planerat under 2021. Sett till samtliga pågående investeringsprojekt uppgår utfallet till och med 2021 till 124,4 miljoner kronor. Utfallet innebär en total budgetavvikelse med 53,2 miljoner kronor sedan pro-

jektens start. Avvikelsen beror på att vissa större projekt är försenade på grund av nödvändiga utredningar och upphandlingar, att en del projekt inväntar detaljplan samt att maskiner och inventarier är beställda men ännu inte levererade.

Tabell 10. *Investeringsutfall*

Investeringar, mkr	Pågående investeringsprojekt			*varav*
	Utfall	Budget	Avvikelse	*utfall 2021*
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	*0,0*
Kommunstyrelse	-24,4	-49,1	24,7	*-14,6*
Barn- och utbildningsnämnd	-13,2	-18,6	5,3	*-10,4*
Socialnämnd	-4,7	-5,2	0,5	*-4,5*
Kulturnämnd	-1,6	-2,9	1,3	*-1,5*
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd	-0,9	-1,2	0,3	*-0,9*
Teknik- och fritidsnämnd	-78,2	-100,7	22,4	*-36,6*
Summa investeringar exkl öronmärkta medel	**-123,2**	**-177,7**	**54,5**	***-68,6***
Nyttjat från öronmärkta medel i eget kapital	-1,3	0,0	-1,3	*0,0*
Summa investeringar	**-124,4**	**-177,7**	**53,2**	***-68,6***

I avsnittet Driftredovisning, investeringsredovisning och exploateringsredovisning framgår investeringsredovisningen och kommentarer kring budget avvikelsen på 53,2 miljoner koronor i sin helhet

Kommunens exploateringar

Med exploateringar avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder och lokaler för näringsverksamhet med syftet att marken ska avyttras. I exploateringsverksamheten ingår också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden, vatten och avloppsanläggningar samt elanläggningar.

Vid ingången av 2021 var den totala ackumulerade investeringsutgiften för exploateringsverksamheten 62,2 miljoner kronor. Vid utgången av 2021 var investeringsutgiften totalt 65,0 miljoner kronor. Dessa utgifter är investeringar som gjorts i de olika projekten för bland annat allmänna anläggningar och planeringskostnader.

Diagram 9. *Exploateringsutfall och prognos 2017–2021, mkr*

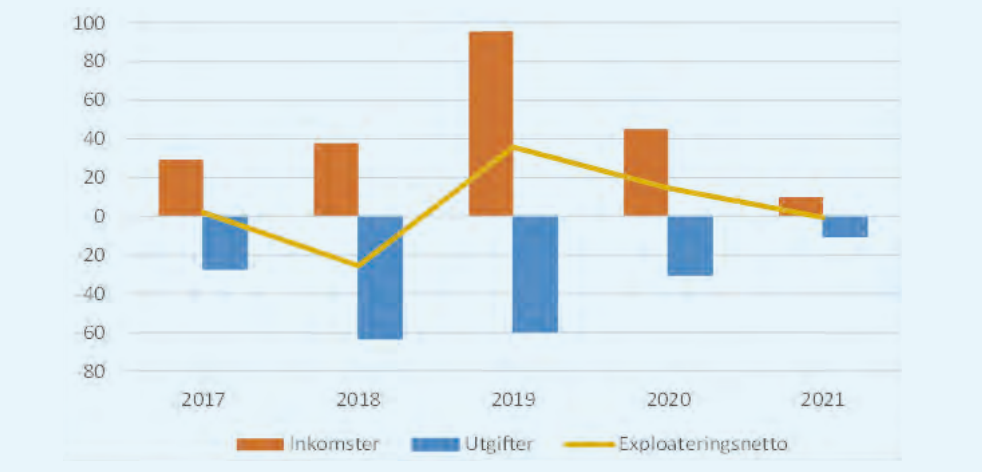

För 2021 uppgick exploateringsprojektens samlade inkomster till 9,9 miljoner kronor och utgifterna till 10,5 miljoner kronor.

Nettoresultatet för årets exploateringsvinster uppgick till 2,8 miljoner kronor, vilket motsvarar en avkastning på 4,6 procent.

Ekonomisk ställning

Syftar till att mäta kommunkoncernens förmåga och förberedelser på att möta finansiella svårigheter.

Koncernens soliditet

Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Den visar i vilken utsträckning tillgångar har finansierats med eget kapital i stället för lån. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period utvecklas i positiv riktning. En förbättrad soliditet innebär att kommunen minskar sin skuldsättningsgrad och därigenom ökar sitt finansiella handlingsutrymme inför framtiden.

Diagram 10. *Kommunkoncernens soliditet inkl. pensionsåtagande (%)*

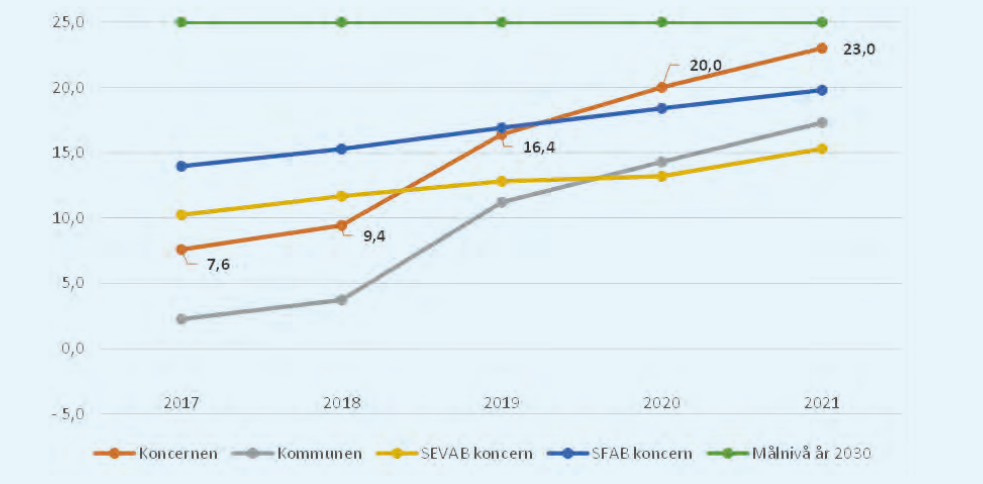

Under 2021 har kommunkoncerns soliditet inklusive pensionsåtaganande ytterligare stärkts med 3,0 procentenheter och uppgår nu till 23,0 procent. Soliditeten har stärkts i hela kommunkoncernen till följd av positiva resultat och en hög grad av självfinansiering av investeringarna. Kommunen står för den största ökningen jämfört med föregående år med 3,0 procentenheter, medan SFAB ökat med 1,4 procentenheter. SEVABs soliditet har ökat med 2,1 procentenheter varav 0,4 procentenheter avser ändringar som har gjorts avseende redovisning av anslutningsavgifter. Det medförde ett ökat eget kapital som påverkade både SEVABs och kommunkoncernens soliditet positivt. Trots de senaste årens stora ökningar av soliditeten är nivån dock fortsatt låg i jämförelse med likvärdiga kommunkoncerner (30 000-49 999 invånare) vilken 2020 låg på 27,5 procent. Soliditeten beräknas inte öka i samma höga takt de kommande åren till följd av stora investeringsbehov samtidigt som kommunens öronmärkta medel beräknas förbrukas, däribland Migrationsfonden.

För att nå målnivån om en soliditet på 25 procent år 2030 krävs därför fortsatt goda resultat samt en mycket aktiv investeringsplanering med prioriteringar, samt översyn av olika finansieringsmöjligheter då kommunkoncernen de kommande åren planerar för en ökad investeringstakt.

Risk

Redovisar vilka riskfaktorer kan påverka Resultat och Ekonomisk ställning utifrån ett finansiellt perspektiv. Risk visar om kommunen är bered på att möta olika finansiella problem.

Koncernens låneskuld

Kommunens och de kommunala bolagens lånebehov tillgodoses till största delen av upplåning via kommunens internbank. Koncernens samlade låneskuld uppgår till 2,5 miljarder kronor. Kommunen har sedan 2017 vidareutlånat samtliga lån till bolagen. Under 2021 har internbanken även kortfristigt vidareutlånat 220 miljoner kronor till SEVAB. Koncernens externa lån hos banker och kreditinstitut har under 2021 ökat med 7 miljoner kronor.

Diagram 11. *Låneskuld per kommun och bolag (mkr) 2017–2021*

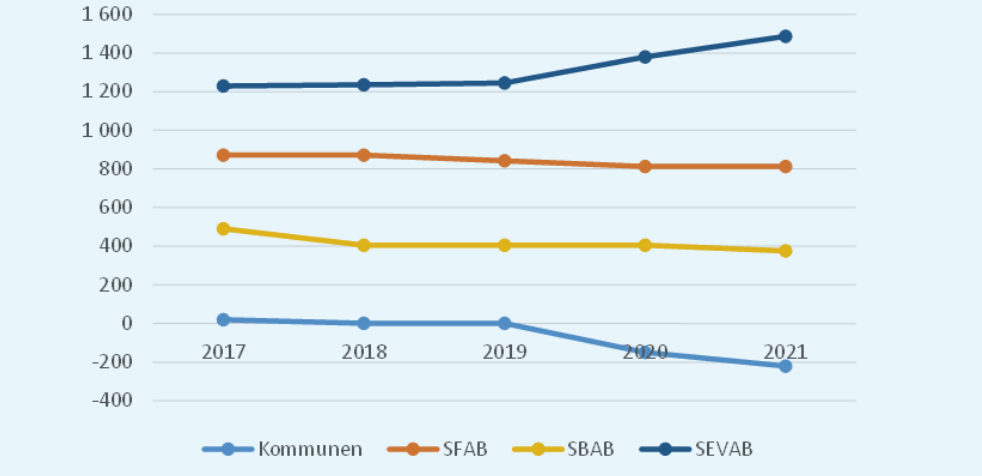

För SFAB är låneskulden oförändrad jämfört mot föregående år. SFABs låneskuld avser lån för kommunens verksamhetsfastigheter och har effekt på kommunens hyreskostnader, det vill säga de finansieras indirekt av skattemedel. SBAB har under året amorterat 30 miljoner kronor. SEVABs låneskuld har ökat under året med 107 miljoner kronor. I bilaga 3 framgår låneskuld per bolag.

Diagram 12. *Låneskuld per invånare (kr) 2017–2021**

*År 2021 = invånare per 30 november samt inkl. SEVABs 150 mkr i extra kredit på koncernkonto

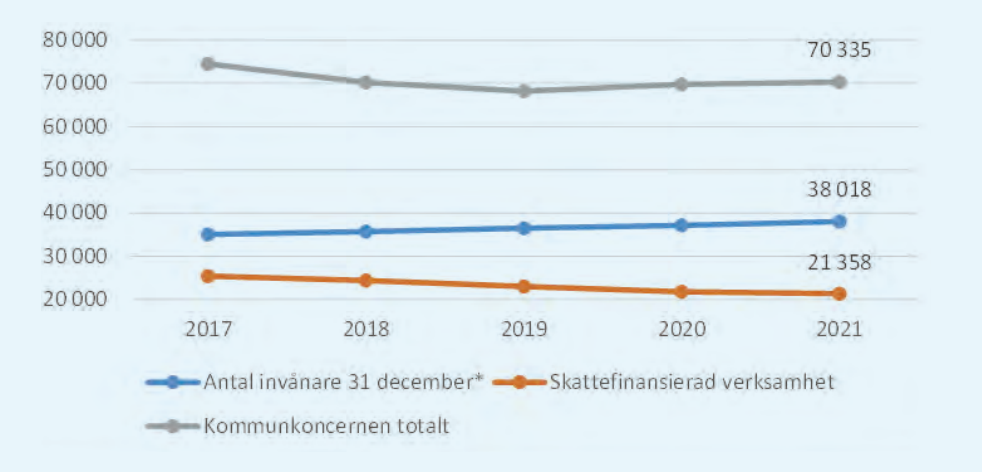

Låneskulden per invånare för kommunkoncernen har ökat med drygt 0,5 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen härrör från upplåning i SEVAB. Låneskulden för den skattefinansierade verksamheten fortsätter minska och det beror på det ökade invånarantalet. Under en femårsperiod har skulden minskat med 4 tusen kronor per invånare för kommunkoncernen varav merparten härrör till den skattefinansierade verksamheten, till följd av amorteringar och aktiv investeringsstyrning men även till följd av att invånarantalet ökar.

Slutsatser

Det ekonomiska utfallet för 2021 är på alla fronter starkt. Årets resultat uppvisar återigen en rekordnivå för kommunkoncernen och soliditeten har stärkts. En stor orsak till det är kommunens ökade skatteintäkter till följd av konjunkturförbättring och ökad befolkningstillväxt, och sett över en femårsperiod har kommunkoncernens finansiella ställning stärkts. De senaste årens aktiva ekonomistyrning med stöd av den långsiktiga ekonomiska planen har bidragit till det. De kommande åren väntas en lägre utveckling av våra skatteintäkter och risk för ökade kostnader för verksamheterna inom hela den kommunala koncernen. För att kunna hantera de framtida ekonomiska utmaningarna behöver nettokostnadsutvecklingen ligga i nivå med förväntad skatteintäktsutveckling även fortsättningsvis.

Det finns flera faktorer som riskerar att påverkar kommunkoncernens ekonomi på lång sikt. En faktor är den höga befolkningstillväxten och svårigheten med att kunna möta den på ett kontrollerat och kostnadseffektivt sätt. En annan faktor är den gradvis förändrade åldersstrukturen i Strängnäs. Andelen yngre och äldre ökar i relation till den arbetsföra befolkningen, vilket påverkar skatteintäkterna och skapar ett ökat behov av välfärd som skola och äldreomsorg. Den demografiska utvecklingen påverkar även behovet av investeringar. Hela koncernen står inför en höjd investeringsnivå där vi behöver bygga ut välfärden och det ställer stora krav på en ansvarfull hantering av resurserna. Med hänsyn till detta är det viktigt att kommunkoncernen har med sig ett så positivt resultat som redovisas för 2021. Kommunkoncernens har fortfarande en låg soliditet i jämförelse med likvärdiga koncerner och den planerade investeringsnivån framöver kommer kräva överskott vilket ställer krav på en fortsatt aktiv ekonomisk planering och styrning.

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet innebär att kommunens intäkter ska vara större än kostnaderna under ett verksamhetsår, således att resultatet ska vara positivt. Om resultatet blir negativt måste det enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning anges när och på vilket sätt det negativa balanskravsresultatet ska regleras. För att bedöma om kommunen lever upp till det lagreglerade kravet görs en balanskravsutredning i årsredovisningen. När resultatet enligt balanskravsutredningen räknas fram räknas realisationsvinster bort och hänsyn tas till tillkommande och avgående medel ur resultatutjämningsreserven.

Bedömning: Resultatet enligt balanskravet, när realisationsvinster om 0,5 miljoner kronor räknats bort är 188,9 miljoner kronor. Kommunen uppfyller därmed det lagstadgade balanskravet om ett positivt resultat.

Tabell 11. *Balanskravsresultat*

Balanskravsutredning, mkr		2021	2020	2019 [1]	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen		**189,4**	**155,1**	**88,6**	**65,1**	**68,9**
Samtliga realisationsvinster	-	-0,5	-0,4	-1,3	-7,7	-1,5
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Realisationsförlust enligt undantagsmöjlighet	+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värc	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	=	**188,9**	**154,7**	**87,3**	**57,4**	**67,4**
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	0,0	-100,0	0,0	0,0	0,0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	+	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat	=	**188,9**	**54,7**	**87,3**	**57,4**	**67,4**

[1] Värde för 2019 är exkl effekt för förändrade redovisningsprinciper

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Strängnäs koncern kraftsamlar för att vara en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats. Motivation, arbetsmiljö och hälsa, ledarskap och styrning är viktiga faktorer som påverkar medarbetarengagemanget och koncernens förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla stolta medarbetare.

Kompetensförsörjning

Koncernen behöver kontinuerligt arbeta med att trygga kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. Kompetensförsörjningsstrategin och kompetensförsörjningsplaner utgör kärnbulten i det arbetet. Under året har den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen reviderats med fokus på övergripande aktiviteter för åren 2021–2023.

Två avgörande delar för att lyckas med kompetensförsörjningen är att ha en sund personalomsättningen och att sjukfrånvaron minskar. Trots ett år med yttre påverkan som omöjliggjort en fortsatt positiv utveckling inom dessa områden ser vi en minskning av både personalomsättningen och sjukfrånvaron.

Arbetsmiljö

Den pågående coronapandemin har medfört särskilt svåra utmaningar för medarbetare och chefer i framförallt verksamheter med kontaktyrken. Personalbemanningen har varit svårare att hantera på grund av hög korttidsfrånvaro gällande såväl egen sjukdom som vård av sjukt barn.

Årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2021 har genomförts. Kommunens hälso- och rehabiliteringsutvecklare har under året tillsvidareanställts. Tillsättande av tjänsten har haft effekt och uppskattas av kommunens chefer som upplever ett stort mervärde med tjänstens predestinerade uppdrag.

Uppföljning av arbetsmiljömålen

Mål	Resultat
Arbetsmiljön i vår verksamhet ska vara sådan att alla medarbetare ska ha en fysiskt och psykiskt frisk sund och utvecklande arbetsplats, där risker för arbetsskador och arbetsrelaterad ohälsa förebyggs.	Upplevelsen av att kommunens verksamheter arbetar aktivt för att nå arbetsmiljömålen fortsätter i positiv riktning. Arbetet med att systematisera arbetsmiljöfrågorna fortsätter oavbrutet.
Strängnäs kommun ska verka för att arbetsmiljön leder till ett hållbart arbetsliv med arbetsförhållanden som främjar god hälsa och utveckling fram till pensionen.	Upplevelsen av en bra balans mellan arbete och fritid behöver arbetas vidare med för både chefer och övriga medarbetare. Värdet har minskat något.
Strängnäs kommun ska verka för att arbetsmiljön leder till att alla medarbetare känner arbetsglädje genom att bli respektfullt bemötta och delaktiga i verksamhetens- och i sin personliga utveckling.	Chefer som övriga medarbetare upplever att man ger varandra hjälp och stöd, som är en viktig del för bl.a. trivsel.

Jämställdhet, löneöversyn och lönekartläggning

Jämställdhet och jämlikhet är självklara faktorer i det fortsatta arbetet. Arbetet med aktiva åtgärder utifrån diskrimineringslagstiftningen har genomförts i kommunens verksamheter utifrån handlingsplan.

Årets löneförhandlingar genomfördes enligt plan avseende de avtalsområden som omfattades av 2021 års avtalsperiod. Lönekartläggningen för 2021 har försenats med hänvisning till att pandemin tagit mycket tid i anspråk. Arbetet med lönekartläggningen har under året bestått av att en ny arbetsvärdering för chefer genomförts. Analysen pågår och beräknas slutföras under kvartal 1 2022.

Ledar- och medarbetarutveckling

Under året har det genomförts fyra ledarforum för koncernens chefer med tema; *tillitsfullt ledarskap, styrning och medarbetarskap.* Tre av dessa ledarforum har genomförts varav det första hade fokus på omvärld, Strängnäs styrmodell, Brobygget och ledarens roll utifrån ett tillitsbaserat ledarskap. Det andra ledarforumet fokuserade på ledarskap i en tillitsbaserad organisation och det tredje på medarbetarskap och innebörden av att vara medarbetare i en tillitbaserad organisation. Det fjärde ledarforumet var en tillbakablick av året som gått.

Sjukfrånvaro, personalomsättning och sysselsättningsgrad

Sjukfrånvaro – kommunkoncernen

Den genomsnittliga sjukfrånvaron för kommunkoncernen uppgår till 8,7 procent, varav 38,5 procent är långtidssjukfrånvaro. För motsvarande period år 2020 låg sjukfrånvaron på 9,2 procent, varav 37,6 procent var långtidssjukfrånvaro. Genom det aktiva arbetet med arbetsmiljöarbetet visar uppföljningen på en positiv effekt vid en nära uppföljning och insatser för ökad hälsa. Även arbetet med att återrehabilitera medarbetare med lång sjukfrånvaro har hanterats med god framgång. Pandemin och dess restriktioner har dock varit en utmaning och inneburit ett mer komplext och svårarbetat arbete.

Tabell 12. *Sjukfrånvaro koncernen*

Sjukfrånvaro helår	2021	2020	2019
Sjukfrånvaro totalt anställda, (%)	8,7	9,2	8,3
- kvinnor	9,6	10,2	8,8
- män	5,2	6,6	6,4
Långtidsfrånvarons andel av total sjukfrånvaro (%)	38,5	37,6	47,6
Sjukfrånvaro för anställda <29 år, (%)	7,9	7,3	6,1
Sjukfrånvaro för anställda 30-49 år, (%)	8,5	8,5	7,2
Sjukfrånvaro för anställda >50- år, (%)	9,1	10,5	10,1

Flera medarbetare har av naturlig förklaring fler än tre dagars sjukfrånvaro på sex månader, i förhållande till såväl 2019 som 2020.

Tabell 13. *Sjukfrånvarotillfällen koncernen*

Fler än 3 sjukfrånvarotillfällen på 6 månader	jan-jun 2021	jul-dec 2021	jan-jun 2020	jul-dec 2020	jan-jun 2019	jul-dec 2019
Totalt	387	345	382	270	249	224
- kvinnor	333	297	343	235	212	195
- män	54	48	39	35	37	29

Sjukfrånvaro – kommunen

Den genomsnittliga sjukfrånvaron för helåret uppgår till 8,7 procent, varav 39,5 procent är långtidssjukfrånvaro. För motsvarande period år 2020 låg sjukfrånvaron på 9,2 procent, varav 36,8 procent var långtidssjukfrånvaro. Det är bland de unga medarbetarna sjukfrånvaron ökat. Detta då pandemins restriktioner har medfört att även unga medarbetar behövt stanna hemma vid minsta symptom. För medarbetare över 50 år har däremot sjukfrånvaron sjunkit.

De nationella rekommendationerna har påverkat sjukfrånvarotillfällena och så även skapat svårigheter våra verksamheter. Personalbemanningen har varit svårare att hantera på grund av hög korttidsfrånvaro gällande såväl egen sjukdom som vård av sjukt barn.

Tabell 14. *Sjukfrånvaro kommunen*

Sjukfrånvaro helår	2021	2020	2019
Sjukfrånvaro totalt anställda, (%)	8,7	9,2	8,3
- kvinnor	9,6	9,9	8,8
- män	5,2	6,4	6,4
Långtidsfrånvarons andel av total sjukfrånvaro (%)	38,5	36,8	47,3
Sjukfrånvaro för anställda <29 år, (%)	7,9	7,1	6,1
Sjukfrånvaro för anställda 30-49 år, (%)	8,5	8,5	7,2
Sjukfrånvaro för anställda >50- år, (%)	9,1	10,5	10,1

Tabell 15. *Sjukfrånvaro per månad – kommunen*

Sjukfrånvaro januari - december 2021	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
Sjukfrånvaro per månad	8,0	10,2	10,1	10,2	9,0	7,2	5,1	6,7	9,4	8,7	9,0	9,5
Sjukfrånvaro dag 1-59 utfall per månad	4,6	6,4	6,2	6,5	5,4	4,0	2,8	3,5	6,1	5,7	5,7	6,2
Sjukfrånvaro dag 1-14 utfall per månad	4,0	5,3	4,8	5,4	4,5	2,9	1,6	2,8	5,3	4,4	4,5	5,2
Snitt senaste 12 mån	9,1	9,3	8,9	8,7	8,8	8,7	8,7	8,7	8,6	8,6	8,5	8,6
Sjukfrånvaro ackumulerat innevarande år	8,0	9,3	9,6	9,8	9,6	9,2	8,6	8,4	8,5	8,6	8,6	8,7
Sjukfrånvaro dag 1-59 ackumulerat	4,6	5,6	5,8	6,0	5,9	5,6	5,2	5,0	5,1	5,2	5,3	5,4
Sjukfrånvaro dag 1-14 ackumulerat	4,0	4,6	4,7	4,9	4,8	4,4	4,0	3,9	4,0	4,1	4,1	4,2

Personalomsättning – Kommunkoncernen

Personalomsättningen har fortsatt minska i koncernen i förhållande till 2020, från 11,2 procent till 10,8 procent.

Tabell 16. Personalomsättning koncernen

Personalomsättning %	Internt 2021	Externt 2021	Internt 2020	Externt 2020
Koncernen totalt	66,5	10,8	6,9	11,2

Personalomsättning – kommunen

Den kommunövergripande personalomsättningen har fortsatt minska, från 11,6 procent till 10,7 procent, mellan 2020 och 2021. Förhoppningen är att nöjdheten med kommunen som arbetsplats är anledningen till den positiva utvecklingen.

Tabell 17. *Personalomsättning kommunen*

Personalomsättning %	Internt 2021	Externt 2021	Internt 2020	Externt 2020
Kommunen totalt	6,7	10,7	7,1	11,4

Fördelning medarbetare

Antalet tillsvidareanställda medarbetare som är månadsavlönade i koncernen har ökat med 39 personer. Det gäller framförallt inom utbildningskontoret, på några av grundskolorna, där vakanserna därmed minskats. Inom bolaget ligger antalet årsarbetarna i paritet med 2020.

Tabell 18. *Fördelning medarbetare koncernen*

Medarbetare	2021	2020	2019
Tillsvidareanställda månadsavlönade	**2225**	**2186**	**2095**
- kvinnor	1786	1769	1693
- män	439	417	402
Visstidsanställda månadsavlönade	**277**	**278**	**282**
- kvinnor	197	203	217
- män	80	75	65
Totalt månadsavlönade	**2502**	**2464**	**2378**
- kvinnor	1983	1912	1911
- män	519	492	467
Visstidsanställda timavlönade (inkl BEA och PAN)	**664**	**711**	**753**
- kvinnor	501	539	586
- män	163	172	167
Årsarbetare inkl timavlönade, antal	**2 631**	**2 493**	**2 412**

278 fler månadsavlönade medarbetare (män & kvinnor) har en heltidsanställning i förhållande till 2020. Arbetet med heltidsinförandet har ökat sysselsättningsgraden där socialkontoret står för den största skillnaden, från 90 procent till 95 procent heltidsarbetare. Antalet timavlönade och deltidsanställda har däremot minskats, framför allt inom samma kontor.

Tabell 19. *Fördelning hel- och deltidsarbete koncernen*

Hel och deltidsarbete	2021	2020
Heltidsanställda månadsavlönade	**2089**	**1811**
- kvinnor	1625	1411
- män	464	400
Deltidsanställda (75-99 %) månadsavlönade	**279**	**510**
- kvinnor	254	440
- män	25	70
Deltidsanställda (1-74 %) månadsavlönade	**121**	**143**
- kvinnor	98	119
- män	23	24

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har ökat med två procentenheter inom koncernen. Anledningen är införandet av heltidsarbete som norm.

Tabell 20. *Genomsnittlig sysselsättningsgrad koncernen*

Genomsnittlig sysselsättningsgrad	2021	2020	2019
Totalt	95	93	92
- kvinnor	95	93	91
- män	96	95	94

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Strängnäs kommunkoncerns förväntade utveckling inom de närmaste åren beskrivs i flerårsplanen för 2022-2024 som kommunfullmäktige beslutade om i juni 2021 samt i det beslut om tilläggsanslag som kommunfullmäktige beslutade om i december 2021. Strängnäs kommunkoncern står dessvärre inför nya eventuella kriser i och med Rysslands invasion av Ukraina. Krig har förödande följder för människors liv. Även ekonomin påverkas. Förutom energifrågan gällande höjda energipriser och minskad energiförsörjning kommer både sanktioner och ryska motåtgärder att påverka världsekonomin och ekonomin i Sverige negativt även på andra sätt. Minskad handel, exportförbud, bojkotter, eventuella handelskrig, reseförbud, frusna tillgångar, utestängning av banker och så vidare, kommer alltid med kostnader. Kostnader såsom fallande aktiekurser samt höjda räntor kan bli direkta konsekvenser. Hur stora dessa kostnader blir beror bland annat på krigets längd och art samt på utformningen av sanktioner och motåtgärder.

Kommunkoncernen har redovisat goda resultat under de senaste åren, men som framgår av flerårsplanen står kommunkoncernen inför flera utmaningar de kommande åren. Det gäller inte minst kunskapsresultaten inom grundskolan. Resultaten och likvärdigheten i den kommunala grundskolan behöver förbättras. De utvecklingsinsatser och förbättringsarbete som präglat året bedöms ännu inte gett genomslag på betygsresultaten. Området kvarstår som en utmaning för kommunen.

Den framtida demografiska utvecklingen med en allt äldre befolkning tillsammans med en hög befolkningstillväxt, är ytterligare utmaningar som kommunkoncernen står inför. Dessa utmaningar ställer höga krav på samtliga verksamheter och kräver en aktiv styrning och planering. Skatteintäkterna förväntas öka framöver till följd av befolkningstillväxten och en fortsatt konjunkturförbättring, men i slutet av planperioden väntas intäktsökningen var lägre än den kostnadsökning som följer av fler invånare i behov av välfärdstjänster och ökade investeringar. Därtill ska verksamheterna ha personal som kan levererar dessa tjänster och det ställer krav på en god kompetensförsörjning.

Ett sätt att hantera det framtida ekonomiska utmaningarna har varit att utvärdera befintliga säljbara tillgångar. Det ledde fram till att kommunfullmäktige den 30 augusti 2021 beslutade att sälja 80 procent av fjärrvärmerörelsen till Solör Bioenergi AB. Från och med 3 januari 2022 träder köpet i kraft. Försäljningen bidrar till mycket goda förutsättningar för kommunens hantering av kommande ekonomiska utmaningar. Redan från försäljningsprocessens start har ett av kraven på ny aktör varit att de också ska ha en hög ambition när det gäller miljö- och hållbarhetsarbete. Med Solör som huvudägare, och med kommunkoncernens gemensamma satsning på lokal hållbarhet, ökar möjligheten till uppfyllelse av kommunens hållbarhetsmål.

Under 2021 har vi sett goda resultat av det gemensamma arbete som genomförts tillsammans inom kommunkoncernen och tillsammans med externa aktörer. Det gäller inte minst inom områdena tidiga insatser för barn och unga, hållbarhetsfrågorna, digitalisering, arbetsmiljöarbete och arbetet med trygghetsfrågorna. En fortsatt satsning på det gemensamma arbetet och att med horisontella medel nå resultat inom dessa områden kommer vara avgörande när det gäller att hantera kommunkoncernens framtida utmaningar.

Resultaträkning, kassaflödes-analys och balansräkning

RESULTATRÄKNING (tkr)	Not	Koncern 2021	Koncern 2020	Kommun 2021	Kommun 2020
Verksamhetens intäkter	3	939 328	882 229	385 921	386 609
Verksamhetens kostnader	4	-2 789 702	-2 637 033	-2 493 362	-2 380 617
Avskrivningar	5	-221 161	-203 006	-77 651	-74 718
Verksamhetens nettokostnader		**-2 071 535**	**-1 957 809**	**-2 185 092**	**-2 068 726**
Skatteintäkter	6	1 897 018	1 791 099	1 897 018	1 791 099
Generella statsbidrag och utjämning	7	464 614	421 694	464 614	421 694
Delsumma skatteintäkter		**2 361 632**	**2 212 793**	**2 361 632**	**2 212 793**
Verksamhetens resultat		**290 097**	**254 984**	**176 541**	**144 067**
Finansiella intäkter	8	3 103	5 974	53 792	56 166
Finansiella kostnader	9	-47 469	-44 228	-40 950	-45 117
Delsumma finansnetto		**-44 366**	**-38 254**	**12 842**	**11 049**
Resultat efter finansiella poster		**245 731**	**216 729**	**189 382**	**155 116**
Extraordinära poster	10	0	0	0	0
Resultat	11	**245 731**	**216 729**	**189 382**	**155 116**

KASSAFLÖDESANALYS (tkr)		Koncern 2021	Koncern 2020	Kommun 2021	Kommun 2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		245 731	216 729	189 382	155 116
Justering för ej likviditetspåverkande poster	31	245 059	231 176	102 532	97 468
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		**490 790**	**447 905**	**291 914**	**252 584**
Ökning (-)/minskning (+) av kortfristiga fordringar	19	-114 217	37 145	-307 775	27 408
Ökning (+)/minskning (-) av kortfristiga skulder	26	252 857	44 159	141 117	41 673
Ökning (-)/minskning (+) av exploateringstillgångar	17	-2 756	34 818	-2 756	34 818
Ökning (-)/minskning (+) av förråd/lager	18	-2 547	-6 445	1 000	-2 874
Medel från den löpande verksamheten		**624 127**	**557 582**	**123 501**	**353 610**
Investeringsverksamheten					
Investeringar i anläggningstillgångar	12-14	-462 088	-455 444	-99 382	-138 594
Avyttrade och utrangerade anläggningstillgångar	12-14	18 511	8 035	188	83
Investering i finansiella anläggningstillgångar	15	-1 520	-5 900	0	-144 900
Avyttrade finansiella tillgångar	15	0	129	0	0
Omklassificering av exploateringstillgångar	16	-650	-33 432	-650	-33 432
Medel från investeringsverksamheten		**-445 747**	**-486 612**	**-99 844**	**-316 843**
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	25	20 000	11 598	20 000	0
Amortering	25	-172 493	-45 598	0	-30 000
Utlåning till koncernbolag	25	-	-	-50 000	0
Amortering från koncernbolag	25	-	-	30 000	30 000
Ökning (+)/ minskning (-) kostnadsersätt o investeringsbidrag	25	25 305	81 286	25 305	81 286
Ökning (-)/minskning (+) av långfristiga fordringar/bidrag infra	15	2 963	-22 284	1 665	-22 077
Ökning (+)/minskning (-) av övriga långfristiga skulder	25	1 236	0	0	6 850
Återbetald utlåning	15	950	7 213	950	0
Medel från finansieringsverksamheten		**-122 039**	**32 215**	**27 921**	**66 059**
Årets kassaflöde		**56 340**	**103 185**	**51 578**	**102 826**
Likvida medel vid årets början		453 687	350 502	453 222	350 396
Likvida medel vid årets slut		510 028	453 687	504 800	453 222

BALANSRÄKNING (tkr)	Not	Koncern 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommun 2020-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	12	10 565	4 924	2 896	940
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	13	4 543 493	4 321 005	931 079	907 070
Maskiner och inventarier	14	119 468	124 530	92 988	96 759
Finansiella anläggningstillgångar					
Finansiella anläggningstillgångar	15	85 004	85 732	2 467 936	2 448 886
Summa anläggningstillgångar		**4 758 529**	**4 536 191**	**3 494 899**	**3 453 656**
Bidrag till infrastruktur	16	**26 651**	**28 316**	**26 651**	**28 316**
Omsättningstillgångar					
Exploateringstillgångar	17	65 003	62 247	65 003	62 247
Förråd, mm	18	17 601	15 054	1 874	2 874
Fordringar	19	390 897	276 680	692 064	384 290
Placeringar	20	250 145	-	250 145	-
Kassa och bank	21	259 883	453 687	254 655	453 222
Summa omsättningstillgångar		**983 529**	**807 669**	**1 263 741**	**902 633**
Summa tillgångar		**5 768 709**	**5 372 176**	**4 785 291**	**4 384 606**
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	22				
Årets resultat		245 731	216 729	189 382	155 116
Övrigt eget kapital		1 578 637	1 361 909	1 133 211	978 095
Summa eget kapital		**1 824 368**	**1 578 638**	**1 322 594**	**1 133 211**
Avsättningar					
Avsatt till pensioner	23	319 828	294 972	319 546	294 665
Andra avsättningar	24	125 441	126 399	0	0
Summa avsättningar		**445 269**	**421 371**	**319 546**	**294 665**
Skulder					
Långfristiga skulder	25	2 665 725	2 791 677	2 520 443	2 475 138
Kortfristiga skulder	26	833 347	580 490	622 708	481 589
Summa skulder		**3 499 071**	**3 372 167**	**3 143 151**	**2 956 727**
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		**5 768 709**	**5 372 176**	**4 785 291**	**4 384 604**

Ansvarsförbindelser (tkr)

Pensionsförpliktelser	27	495 248	504 041	495 248	504 041
Borgensåtaganden	28	2 858	3 004	27 310	215 635
Operationella leasingavtal	29	7 831	7 976	7 831	7 976
Hyresavtal för verksamhetsfastigheter	30	553 401	602 859	773 084	833 764
Summa ansvarsförbindelser		**1 059 338**	**1 117 881**	**1 303 473**	**1 561 416**

Noter

NOT 1 – REDOVISNINGSPRINCIPER

Lagar och normgivning

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Undantag redovisas under ”Avvikelser från redovisningsprinciper”.

Redovisningen för kommunkoncernens bolag upprättas i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Avvikelser från redovisningsprinciper

Kommunen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning gällande; Redovisning av pensionsförpliktelser (RKR R10). Undantag har gjorts (år 2004-2008) för extra avsättning om totalt 76,5 miljoner kronor. De framtida pensionskostnaderna kommer att stiga under några år, och med beaktande av god ekonomisk hushållning är detta ett sätt att utjämna kostnaderna. Strängnäs kommun redovisar, med undantag för den extra avsättning, sina pensionsåtaganden för anställda enligt blandmodellen. Redovisning av leasing (RKR R5). Kommunen innehar objekt som kan klassas som finansiell leasing men då dessa är få till antal och värdet inte anses väsentligt, 2,2 (1,4) miljoner kronor, har kommunen valt att behandla dessa som operationell leasing.

Gällande redovisning av materiella anläggningstillgångar RKR R4 för pågående anläggningar inom exploateringsverksamheten. Dessa redovisas till och med 2021 som omsättningstillgång till dess att tillgången tas i bruk istället för pågående anläggningar.

Koncernföretagens redovisningsprinciper, enligt RKR 16, är justerade till det kommunala regelverket före konsolidering med undantag för bidrag gällande materiella anläggningstillgångar, som i dotterbolagen har reducerat tillgångens redovisade värde. Det är problem att få fram dessa värden för ett av koncernbolagen.

Jämförelsetal

Dotterbolaget SEVAB gör en rättelse av fel för tidigare års redovisning av anslutningsavgifter enligt information i stycket nedan. Företaget har under åren 2017 till 2020 periodiserat anslutningsavgifter för anslutningar större än 63 A.

Vid en granskning av skattemyndigheten för inkomstår 2019 har skattemyndigheten kommit fram till att den metod som företaget använt för periodisering inte varit förenlig med god redovisningssed. Företaget har accepterat skattemyndighetens bedömning och har därför intäktsfört de skuldförda beloppen och rättat ingående balanser för föregående räkenskapsår med belopp enligt nedan.

Påverkan resultaträkning

Nettoomsättning 7 369
Uppskjuten skatt -1 577
Årets resultat 5 792

Påverkan balansräkning

Balanserad vinst 17 308
Årets resultat 5 792
Avsättning föruppskjuten skatt 6 433
Långfristig skuld -27 897
Kortfristig skuld -1 636

Kommunen har klassificerat om koncernkontofordringar från finansiella anläggningstillgångar till omsättningstillgångar och koncernkontoskulder från långfristiga skulder till kortfristiga skulder. Jämförelsetalen för 2020 är justerade.

Sammanställd redovisning

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Strängnäs kommun	212000-0365	
Kommunföretagkoncernen:		
Strängnäs kommunföretag AB	559223-9965	100%
* Strängnäs Fastighets AB	556665-3100	100%
* Strängnäs Bostads AB	556042-5422	100%
* SEVAB Strängnäs Energi AB	556527-5764	100%
* SEVAB Nät AB	556192-2856	100%
* SEVAB Calor Fjärrvärme AB	559323-1581	100%
* Eskilstuna Strängnäs Elförsäljning AB	556964-8727	37%
* *SEVAB Energiförsäljning AB*	*556527-5772*	*100%*
* *Eskilstuna Energi och Miljö Försäljning AB*	*556001-6882*	*100%*
* Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB	556935-7501	25%

SEVAB Color Fjärrvärme AB bildades under 2021. Värmeverksamhetens tillgångar i SEVAB överläts till SEVABs nybildade dotterbolag före årsskiftet i syfte att efter årsskiftet avyttra aktierna till moderbolaget Strängnäs kommunföretag AB, som i sin avyttrar 80 procent av bolaget till Solör Bioenergi AB i början av 2022.

Strängnäs kommun upprättar sammanställd redovisning. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. Den sammanställda redovisningen är upprättad enligt RKRs rekommendation.

Den sammanställda redovisningen omfattar de bolag som Strängnäs kommun har ett betydande inflytande över (ägarandel över 50 procent) och vars omfattning påverkar totalbilden av koncernens ställning. Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Förvärvsmetoden innebär att kommunens anskaffningskostnader för aktier i dotterbolag har eliminerats mot dotterbolagets eget kapital.

Intresseföretag är de företag där koncernen innehar ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom att koncernen äger mellan 20-50 procent av röstetalen. Dessa företag redovisas enligt kapitalandelsmetoden, vilket innebär att koncernens andel av intresseföretagets resultat efter skatt redovisas separat under finansiella intäkter eller kostnader.

Alla interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats proportionellt. Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförts till eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden redovisas under avsättningar. Dotterbolagens skatte-

kostnader redovisas i koncernen under verksamhetens kostnader. Uppskrivning av fastigheter vilket tillåtits i bolagens regelverk har återförts eftersom det för kommunen gäller uppskrivningsförbud.

Resultaträkningen

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas i förekommande fall i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och som uppgår till ett väsentligt belopp. Posterna är inte extraordinära men viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. I kommunens räkenskaper har utredningskostnader om 6,3 (4,2) miljoner kronor för en avyttring av fjärrvärmeverksamheten klassats som jämförelsestörande.

Extraordinär poster

En post klassificeras som extraordinär om händelsen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet, är av sådan typ att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet samt uppgår till ett väsentligt belopp. I kommunens räkenskaper finns inga poster som är att betrakta som extraordinära.

Intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunkoncernen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Periodiseringar har skett enligt god redovisningssed.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter redovisas i enlighet med RKR R2. Det innebär att skatteintäkterna redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av den skatteskyldige. Periodisering görs baserat på SKR:s decemberprognos.

Bidrag

Bidrag och kostnadsersättningar som har villkor eller restriktioner intäktsredovisas när villkoren är uppfyllda. Övriga bidrag intäktsredovisas så fort de ekonomiska fördelarna tillfaller kommunen.

Investerings- och exploateringsbidrag

Från och med 2019 är det endast investeringsbidrag som räknas som ett offentligt bidrag eller där åtaganden fortfarande återstår som redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Investeringsbidrag som inte är att betrakta som offentligt intäktsförs när förpliktelsen är uppfylld enligt RKR R2.

Offentliga bidrag för anskaffning av materiella anläggningstillgångar i koncernbolagen reducerar tillgångens redovisade värde.

Utdelning

Utdelning bokförs när den bedöms som säker, det vill säga efter beslut på bolagsstämma.

Anslutningsavgifter exklusive VA-verksamhet

Avgifter för anslutning till nät för el, värme, bredband eller kyla intäktsredovisas vid tidpunkten för anslutningen till den del som inte avser att täcka framtida åtaganden. Eventuella avgiftsdelar som avser framtida åtaganden intäktsredovisas i den takt som åtagandet minskar enligt avtalet med kunden.

Anläggningsavgifter i VA-verksamhet

Anläggningsavgifterna för VA-verksamheten intäktsredovisas i enlighet med den utvecklade praxisen hos VA-branschen. Periodiseringen sker enligt nedan:
År 1 intäktsförs det belopp som behövs för att täcka faktiska direkta kostnader som uppkommit i samband med anslutningen. Resterande del fördelas linjärt över anläggningens vägda återstående nyttjandeperiod.

Övriga intäkter

Hyresintäkter redovisas i den period uthyrningen avser och redovisas netto efter moms och rabatter.

Avskrivningar

Avskrivning sker månadsvis och från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk. Avskrivningar sker linjärt och baseras på ursprungliga anskaffningsvärden och beräknad nyttjandeperiod. Avskrivningstiden anpassas till den aktuella anläggningens eller komponentens speciella förutsättningar.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på ett behov, till exempel vid verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar. För immateriella anläggningstillgångar görs omprövning årligen.

Nedskrivning sker vid bestående värdenedgång. Uppskrivningar är inte tillåtet för materiella anläggningstillgångar.

För tillgångar med identifierbara komponenter med olika nyttjandeperioder tillämpas från och med 2014 komponentavskrivning. För tillgångar anskaffade tidigare än 2014 har bedömningen gjorts att inga justeringar för avskrivningstider på ingående komponenter behöver göras. För tillgångar med identifierbara komponenter tillämpas normalt följande avskrivningstider:

Immateriella anläggningstillgångar	**År**
System och plattforsmsutv	3–10
Övrigt	3

Materiella anläggningstillgångar	**År**
Gator, vägar etcetera	
Slitlager	10–25
Bärlager	25, 33
Vägkropp	50
Belysning	10–40
Brostöd	40
Maskiner	3–15
Bilar och transportmedel	3–15

Verksamhetsfastigheter och idrottsanläggningar	År
Stommar, markanläggning	100
Yttertak	40
Ventilation	25
Fönster	35
Innerväggar, golv etcetera	25–35
Inventarier	3–20
Datorer, IT	3–10

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Inom kommunen belastas löner med ett pålägg på 40,15 procent som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med avskrivningar och ränta enligt annuitetsmetoden. Internräntan uppgår till 1,25 procent.

Gemensam central administration som ekonomi, personal och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Balansräkningen

Immateriella anläggningstillgångar

En immateriell anläggningstillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form som förväntas ge upphov till framtida ekonomiska fördelar, en tillgång som kommunen har kontroll över och som uppgår till väsentligt värde.

Materiella anläggningstillgångar

Inom Strängnäs kommun betraktas en tillgång som materiell anläggningstillgång då tillgången är avsedd för stadigvarande bruk, nyttjandeperioden överstiger tre år och anskaffningsvärdet överstiger ett basbelopp. Kommunen aktiverar inte ränteutgifter utan de redovisas som en kostnad i resultaträkningen det år de hänför sig till.

Finansiella tillgångar

Innehav avsedda för stadigvarande bruk redovisas som finansiella anläggningstillgångar, övriga redovisas som omsättningstillgångar. Utlåning till kommunala bolag redovisas som finansiell anläggningstillgång även vid förfall inom närmaste året om avsikten är att förlänga lånet. Den del som förfaller inom ett år redovisas som omsättningstillgång.

Exploateringsverksamhet

Utgifter för exploatering redovisas som omsättningstillgång. Försäljning redovisas i resultaträkningen tillsammans med beräknade kostnader när äganderätten övergår till köparen. Utgifter för tillgångar avsedda för stadigvarande bruk som ska kvarstå i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgång först när anläggningen är färdigställd. Exploateringsbidrag som finansierar kommunens investeringar i allmänna anläggningar minskar omsättningstillgången till dess att anläggningen aktiveras, då redovisas exploateringsbidraget som långfristig skuld alternativt intäkt beroende på varifrån bidraget kommer och vilka åtaganden som kvarstår.

Varulager

Varulager värderas enligt lägsta värdets princip, dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet alt återanskaffningsvärdet. Anskaffningsvärdet har fastställts genom tillämpning av först-in, först-ut-metoden (FIFU).

Innehav som koncernen har i elcertifikat och utsläppsrätter utgör lager.

Kundfordringar och övriga fordringar

Samtliga kundfordringar som är äldre än 6 månader redovisas som osäkra fordringar i kommunen. För övriga fordringar sker individuell prövning av nedskrivningsbehov. För koncernbolagen gäller individuell bedömning av osäkra fordringar.

Avsättningar

Avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp. I Strängnäs kommun bokförs posten avsättning till pensioner som avsättning.

Pensioner

Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 redovisas som avsättning och pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse. Samtliga pensioner redovisas inklusive löneskatt med 24,26 procent, i enlighet med Rådet för kommunal redovisning RKR10.

Utbetalning av pensionsförmåner som intjänats till och med 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Visstidsförordnande som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Den avgiftsbestämda delen redovisas under kortfristiga skulder. Den avgiftsbaserade delen av pensionsförmåner i pensionsavtalet KAP-KL och AKAP-KL utbetalas i sin helhet till kommunens anställda för individuell placering.

Finansiella skulder

Finansiella skulder delas in i kortfristiga och långfristiga skulder. Skulder som förfaller till betalning inom tolv månader redovisas som kortfristig skuld. Övriga finansiella skulder redovisas som långfristig skuld.

Säkringsredovisning

Strängnäs kommunkoncern lånar pengar för att finansiera tillgångar som kommunen och dess bolag äger. Kommunfullmäktige har i policy fastställt krav på kapitalbindning och räntebindning för skulden. För låneskulden används en mix av korta och långa lån. Upplåningen sker till rörlig ränta. Ränterisken definieras som marknadsräntornas påverkan på resultatet. För att efterleva policy och säkra ränterisken används derivat, ränteswappar, där rörlig ränta erhålls och fast ränta betalas. Den säkrade posten utgörs av framtida betalningar av ränta hänförliga till finansiering på 2,5 mdr. Säkringsstrategin avseende ränterisken utgår från ett portföljperspektiv som innebär att det är karaktären på portföljen som helhet som bedöms och inte enskilda affärer. Samtliga säkringsinstrument bedöms kvalificera sig för säkringsredovisning i enlighet med RKR R8 Derivat och säkringsredovisning. Redovisning av räntekostnaderna för derivat inom ramen för säkringsredovisning redovisas löpande i resultaträkningen som en del av räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta.

Användandet av derivat har inte haft någon påverkan på kommunens resultaträkning eftersom all upplåning vidareutlånas till bolagen.

Överskott i SEVABs VA-verksamhet

Överskott i SEVABs VA-verksamhet, som enligt Vattentjänstlagen styrs av självkostnadsprincipen, redovisas som långfristig skuld till VA-kollektivet.

Löner, semesterlöneskuld och övriga löneförmåner

Semesterlöneskulden utgörs av ej uttagna semesterdagar. Semesterlöneskuld, okompenserad övertid samt därpå upplupen arbetsgivaravgift redovisas som en kortfristig skuld och belastar det år de intjänas.

Poster inom linjen

Poster inom linjen är ett redovisningsbegrepp som innebär att ställda säkerheter och ansvarsförbindelser inte ska ingå som skuld eller avsättning i balansräkningen utan ska anges i direkt anslutning därtill.

Ansvarsförbindelser

Möjliga åtaganden där osäkerhet råder om beloppets storlek och/eller infriandegraden, redovisas som ansvarsförbindelser. Under ansvarsförbindelser återfinns kommunens borgensåtaganden, den del av pensionsåtaganden som är äldre än 1998 samt framtida leasing och hyresavgifter.

NOT 2 – UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Vissa antaganden om framtiden och vissa uppskattningar och bedömningar per balansdagen har särskild betydelse för värderingen av tillgångarna och skulderna i balansräkningen. Kommunen bedömer att inga av de tillgångs- och skuldbelopp som redovisas är förknippade med en risk att behöva justeras i väsentlig grad under det nästkommande året.

När det gäller bolagen i koncernen så påverkas SEVAB i hög grad av Energimarknadsinspektionens intäktsreglering, som styr bolagets möjligheter att ta betalt av sina kunder. Förändringar i förhandsregleringen innebär en risk att bolagets ekonomiska situation framöver påverkas. Fortfarande råder osäkerhet vad gäller intäktsramen för perioden 2020-2023, eftersom det pågående domstolsärendet om intäktsregleringens utformning ännu inte är slutligt avgjort. Företagets bedömning r att planerade intäkter för år 2020-2023 med viss marginal ryms inom SEVABs intäktsram, under förutsättning att SEVAB får tillgodoräkna sig underuttaget från reglerperioden 2012-2015.

ÖVRIGA NOTER

Resultaträkning (tkr)

3. Verksamhetens intäkter	Koncern 2021	Koncern 2020	Kommun 2021	Kommun 2020
Avgifter	78 350	75 829	78 549	76 469
VA och avfallsavgifter	140 275	139 839	0	0
Hyror och arrenden	154 136	153 572	45 459	46 124
Elnät och energiförsäljning	275 194	224 807	0	0
Statliga bidrag och övriga bidrag	195 539	191 892	195 357	191 591
Exploateringsintäkter	3 250	17 926	3 250	17 926
Övriga intäkter	92 584	78 364	63 306	54 500
därav jämförelsestörande poster	*0*	*0*	*0*	*0*
Summa verksamhetens intäkter	**939 328**	**882 229**	**385 921**	**386 609**

4. Verksamhetens kostnader	2021	2020	2021	2020
Personalkostnader	-1 407 543	-1 317 207	-1 354 345	-1 269 690
Köp av huvudverksamhet	-539 808	-521 165	-539 808	-521 165
Lämnade bidrag	-105 525	-109 221	-105 525	-109 221
Lokalkostnader	-88 133	-96 872	-252 358	-263 895
Material, tjänster o övr kostnader [2a)]	-648 693	-592 568	-241 327	-216 646
därav jämförelsestörande poster [2b)]	*-6 274*	*-4 238*	*-6 274*	*-4 238*
Summa verksamhetens kostnader	**-2 789 702**	**-2 637 033**	**-2 493 362**	**-2 380 617**

4b Jämförelsestörande poster				
Utredningskostnader för försäljning av fjärrvärmeverksamheten	**-6 274**	**-4 238**	**-6 274**	**-4 238**

5. Avskrivningar och nedskrivningar	2021	2020	2021	2020
Avskrivning immateriella anläggningstillgångar	-1 172	-1 074	-504	-428
Avskrivning maskiner och inventarier	-31 919	-30 210	-28 689	-27 180
Avskrivning byggnader och anläggningar	-188 071	-171 721	-48 458	-47 110
Summa avskrivningar och nedskrivningar	**-221 161**	**-203 006**	**-77 651**	**-74 718**

6. Skatteintäkter	2021	2020	2021	2020
Preliminär kommunalskatt	1 848 530	1 825 859	1 848 530	1 825 859
Preliminär slutavräkning innevarande år	42 472	-26 070	42 472	-26 070
Slutavräkningsdifferens föregående år	6 016	-8 691	6 016	-8 691
Summa skatteintäkter	**1 897 018**	**1 791 099**	**1 897 018**	**1 791 099**

7. Generella statsbidrag och utjämning	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämning	288 495	263 139	288 495	263 139
Kostnadsutjämning	1 821	5 323	1 821	5 323
Införandebidrag	0	474	0	474
LSS utjämning	-38 130	-34 661	-38 130	-34 661
Regleringsavgift/bidrag	110 474	37 325	110 474	37 325
Kommunal fastighetsavgift	81 007	76 060	81 007	76 060
Generella bidrag från staten	20 948	74 033	20 948	74 033
Summa generella statsbidrag och utjämning	**464 614**	**421 694**	**464 614**	**421 694**

8. Finansiella intäkter	2021	2020	2021	2020
Utdelning på aktier och andelar	379	1 546	5 079	6 246
Andel i intresseföretags resultat	0	2 831	-	-
Ränteintäkter	2 153	997	38 518	41 594
Övriga finansiella intäkter	570	599	10 194	8 326
Summa finansiella intäkter	**3 103**	**5 974**	**53 792**	**56 166**

Resultaträkning (tkr)

9. Finansiella kostnader	Koncern 2021	Koncern 2020	Kommun 2021	Kommun 2020
Räntekostnader	-37 865	-39 930	-37 748	-40 869
Andel i intresseföretags resultat	-6 349			
Ränta på pensionsavsättningar	-2 946	-3 991	-2 946	-3 991
Övriga finansiella kostnader	-309	-306	-256	-256
Summa finansiella kostnader	**-47 469**	**-44 228**	**-40 950**	**-45 117**

10. Extraordinära intäkter och kostnader	2021	2020	2021	2020
Extraordinära intäkter	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0
Summa extraordinär intäkter och kostnader	**0**	**0**	**0**	**0**

11. Årets resultat	2021	2020	2021	2020
Strängnäs Kommun	189 382	155 116	189 382	155 116
SEVAB Strängnäs Energi AB	42 140	42 208	-	-
Strängnäs Fastighets AB	19 303	24 251	-	-
Strängnäs kommunföretag AB	-394	4 854	-	-
Elimineringar koncerninterna poster	-4 700	-9 700	-	-
Summa årets resultat	**245 731**	**216 729**	**189 382**	**155 116**
Procent av skattenetto			8,0%	7,0%

Balansräkning (tkr)

12. Immateriella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	7 752	25 023	2 648	2 107
Årets nyanskaffningar	6 812	3 013	2 459	541
Försäljning/utrangering	0	-20 283	0	0
Summa utgående anskaffningsvärde	**14 564**	**7 752**	**5 107**	**2 648**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 828	-21 590	-1 708	-1 279
Försäljning/utrangeringar	0	19 836	0	0
Årets avskrivningar	-1 172	-1 074	-504	-428
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	**-4 000**	**-2 828**	**-2 211**	**-1 708**
Summa immateriella anläggningstillgångar	**10 565**	**4 924**	**2 896**	**940**
Avskrivningstider (genomsnittliga)	5	4	4	3

Balansräkning (tkr)

13. Mark, byggnader och tekniska anläggningar inkl pågeående arbeten	Koncern 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommun 2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	6 158 220	5 805 328	1 251 379	1 198 144
Årets nyanskaffningar	325 982	368 182	34 211	55 473
Försäljning/utrangering	-55 956	-15 290	-3 050	-2 238
Summa utgående anskaffningsvärde	**6 428 246**	**6 158 219**	**1 282 540**	**1 251 379**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 087 378	-1 924 352	-433 861	-388 963
Försäljning/utrangeringar	45 845	8 696	3 038	2 212
Årets avskrivningar	-188 071	-171 721	-48 458	-47 110
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	**-2 229 603**	**-2 087 378**	**-479 281**	**-433 861**
Pågående anläggningar	344 850	250 163	127 820	89 552
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	**4 543 493**	**4 321 005**	**931 079**	**907 070**
Avskrivningstider (genomsnittliga)	32	**33**	25	25
Specifikation per bolag				
Strängnäs Kommun	931 079	907 070	931 079	907 070
SEVAB Strängnäs Energi AB	2 117 573	1 911 284	-	-
Strängnäs Fastighets AB	1 498 952	1 506 762	-	-
Koncerneliminering	-4 111	-4 111	-	-
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	**4 543 493**	**4 321 005**	**931 079**	**907 070**

14. Maskiner och inventarier	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	375 088	369 041	309 458	294 594
Årets nyanskaffningar	26 606	29 823	24 639	28 720
Försäljning/utrangering	-16 629	-23 775	-16 556	-13 856
Summa utgående maskiner och inventarier	**385 065**	**375 088**	**317 541**	**309 458**
Ingående ackumulerade avskrivningar	-250 559	-244 066	-212 699	-199 318
Försäljning/utrangeringar	16 426	23 718	16 381	13 800
Årets avskrivningar	-31 919	-30 210	-28 689	-27 180
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	**-266 052**	**-250 559**	**-225 007**	**-212 699**
Pågående maskiner och inventarier	454	0	454	0
Summa maskiner och inventarier	**119 468**	**124 530**	**92 988**	**96 759**
Avskrivningstider (genomsnittliga)	7	7	6	6

15. Finansiella anläggningstillgångar	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och andelar:				
Strängnäs kommunföretag AB	-	-	139 100	139 100
Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö [1)]	4 593	2 319	0	0
Eskilstuna Elförsäljning AB [1)]	2 563	5 673	0	0
Inera AB	43	43	43	43
SKL Kommentus AB	2	2	2	2
Sörmlands turismutveckling AB	6	6	6	6
Energikontoret i Mälardalen AB	30	30	30	30
Kommuninvest ekonomiska förening [2)]	22 074	22 074	22 074	22 074
Bostadsrätter	760	760	760	760
HBV	80	80	-	-
Fibra	1 861	341	-	-
Summa aktier och andelar	**32 012**	**31 328**	**162 015**	**162 015**

Balansräkning (tkr)

Långfristiga fordringar	Koncern 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommun 2020-12-31
Riksbyggen BRF Sidensvansen	28 179	29 129	28 179	29 129
Övriga långfristiga fodringar	24 813	25 275	23 742	23 742
Summa långfristiga fordringar	**52 992**	**54 404**	**51 921**	**52 871**
Summa finansiella anläggningstillgångar	**85 004**	**85 732**	**2 467 936**	**2 448 886**

[1] Förändringen redovisas som intäkt i koncernen.
[2] Andelskapitalet avser ursprungligt insatskapital, särskild insats och extra insats 2020.

16. Bidrag till infrastuktur	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Medfinansiering Citybanan, år 2013	41 642	41 642	41 642	41 642
Upplösning 25 år	-14 991	-13 326	-14 991	-13 326
Summabidrag till infrastruktur	**26 651**	**28 316**	**26 651**	**28 316**

17. Exploateringar	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Ingående värde	62 247	97 065	62 247	97 065
Årets inkomster	-9 902	-45 026	-9 902	-45 026
Årets utgifter	10 463	30 385	10 463	30 385
Aktiveringar	-650	-33 432	-650	-33 432
Vinster	3 108	13 255	3 108	13 255
Förluster	-263	0	-263	0
Summa exploateringar	**65 003**	**62 247**	**65 003**	**62 247**

18. Förråd	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Covidlager	1 874	2 874	1 874	2 874
Lager av certifikat	1 557	1 750	-	-
Råvaror och förnödenheter	14 170	10 430	-	-
Summa exploateringar	**17 601**	**15 054**	**1 874**	**2 874**

19. Fordringar	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kundfordringar	83 453	52 067	33 244	19 051
Fordringar hos staten	162 004	107 067	154 534	104 931
Uppl intäkter, förutbet kostnader	144 963	104 392	55 331	56 195
Fordringar på koncernföretag	-	-	448 580	203 868
Övriga fordringar	477	13 154	375	244
Summa fordringar	**390 897**	**276 680**	**692 064**	**384 290**

20. Kortfristiga placeringar	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Anskaffningsvärde	249 843	*0*	249 843	0
Orealiserad värdestegring	302	*0*	302	0
Summa fordringar	**250 145**	**0**	**250 145**	**0**

21. Kassa och bank	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Koncernkonto [3]	253 553	452 758	253 553	452 758
Övriga likvidkonton	6 330	929	1 101	465
Summa kassa och bank	**259 883**	**453 687**	**254 655**	**453 222**

[3] **Koncernkontofördelning**				
Strängnäs Kommun	-	-	482 631	-595 174
SEVAB Strängnäs Energi AB	-	-	-268 880	203 868
Strängnäs Fastighets AB	-	-	13 700	-35 189
Strängnäs Bostads AB	-	-	26 102	-26 262
Summa koncernkonto	**-**	-	**253 553**	**-452 758**
Ej nyttjad checkräkningskredit	100 000	100 000	100 000	100 000

Balansräkning (tkr)

22. Eget kapital	Koncern 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommun 2020-12-31
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	1 555 537	1 344 599	1 133 211	978 095
Byte av redovisningsprincip för skuldförda bidrag	23 099	17 311	0	0
Justerat ingående eget kapital	**1 578 636**	**1 361 910**	**1 133 211**	**978 095**
Årets resultat	245 731	216 729	189 382	155 116
Summa eget kapital	**1 824 368**	**1 578 639**	**1 322 594**	**1 133 211**
Strängnäs kommun	1 322 594	1 133 211	1 322 594	1 133 211
SEVAB Strängnäs Energi AB	357 630	295 489	-	-
Strängnäs Fastighet AB	312 206	292 903	-	-
Strängnäs kommunföretag AB	139 150	144 244	-	
Eliminering koncerninterna poster	-307 211	-287 211	-	-
Summa eget kapital	**1 824 368**	**1 578 636**	**1 322 594**	**1 133 211**
varav resultatutjämningsreserv			*100 000*	*100 000*
Soliditet (Inkl pensionsåtaganden)	*23,0%*	*20,0%*	*17,3%*	*14,3%*
varav öronmärkt eget kapital:	**2021-12-31**	**2020-12-31**	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Balansenhet - Måltidsverksamheten	-	-	5 098	2 640
Balansenhet - Säkerhetsfond	-	-	881	687
Balansenhet - Fordonsverksamheten	-	-	2 079	2 026
Balansenhet - Interväghållningsfond	-	-	715	1 629
Skogsfond*)	-	-	2 148	1 733
Strängäs utvecklingsarena	-	-	938	938
Översiktsplan	-	-	1 145	1 145
Projektmedel	-	-	184	241
Coronafond	-	-	2 005	5 264
Digitalisering	-	-	4 967	5 152
Atraktiv arbetsgivare	-	-	2 382	2 382
Tidiga insatser barn och elever	-	-	940	940
Långsiktig ekonomisk planering	-	-	750	750
Skolstruktur för en inkluderande lärmiljö, SUFIL	-	-	349	349
Ökat bostadsbygggande, byggbonus	-	-	16 195	16 195
Tillfälligt kommunbidrag 2018, extratjänster	-	-	0	140
Migrationsfond *)	-	-	44 573	61 767
Resultatutjämningsreserv	-	-	100 000	100 000
Summa	-	-	**185 349**	**203 978**
% av innevarande års skattenetto			7,8%	9,2%
*) ny redovisningsprincip gällande intäkter 2019				
23. Avsatt till pensioner	**2021-12-31**	**2020-12-31**	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Ingående avsättning	218 472	195 822	218 165	195 416
Nyintjänad pension	11 891	17 070	11 891	17 070
Årets utbetalningar	-6 689	-6 262	-6 669	-6 163
Ränte- och basbeloppsuppräkning	2 755	4 281	2 750	4 281
Ändring av försäkringstekniska grunder	8 700	-463	8 700	-463
Övrig post	3 341	3 583	3 351	3 583
Byte av tryggande	0	0	0	0
Förändring av löneskatt	4 858	4 442	4 858	4 442
Delsumma	**243 328**	**218 472**	**243 046**	**218 165**
Pensionsfond (inkl. löneskatt)	76 500	76 500	76 500	76 500
Summa avsatt till pensioner	**319 828**	**294 972**	**319 546**	**294 665**
Antal visstidsförordnanden			3	4
Aktualiseringsgrad, %			97,0	97,0

Balansräkning (tkr)

24. Andra avsättningar	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Avsättning Citybanan	0	0	0	0
Latent skatt	79 866	79 580	-	-
Övriga avsättningar	45 575	46 819	-	-
Summa	**125 441**	**126 399**	**0**	**0**

25. Långfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Koncernkonto [3)]	0	0	0	0
Skulder till banker/kreditinstitut	2 278 890	2 258 890	2 254 000	2 234 000
	2 278 890	2 258 890	2 254 000	2 234 000

Därav förmedlade lån till kommunens bolag	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
SEVAB Strängnäs Energi AB	-	-	-1 067 000	-1 017 000
Strängnäs Bostads AB	-	-	-375 000	-405 000
Strängnäs Fastighets AB	-	-	-812 000	-812 000
Summa	**-**	-	**-2 254 000**	**-2 234 000**
Kommunens andel långfr. skulder	-	-	*0*	*0*

Låneskuldens struktur				
Genomsnittlig ränta, % inklusive derivat	1,24	1,54	-	-
Genomsnittlig ränta, % exklusive derivat	0,04	0,08	-	-
Genomsnittlig räntebindning, år inklusive derivat	3,29	3,26	-	-
Genomsnittlig räntebindning, år exklusive derivat	0,15	0,15	0,15	0,15
Säkrad låneskuld, mkr	2 454	2 447	2 429	2234
Marknadsvärde derivat, mkr	80	144	80	144
Räntekostnader inkl derivat	37 843	41 132	37 726	40 869
Räntekostnder exkl derivat	2 845	7 368	2 728	7 104
Genomsnittlig kapitalbindning, år	2,32	2,37	-	-
Andel lån som förfaller inom ett år, %	24	34	-	-
Ej nyttjad låneram, Europeiska investeringsbanken	280 000	280 000	280 000	280 000

Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Förutbetalda kostnadsersättningar och investeringsbidrag, ingående värde	241 138	159 852	241 138	159 852
Nya investeringsbidrag under året	30 816	86 761	30 816	86 761
Resultatförda investeringsbidrag	-5 511	-5 475	-5 511	-5 475
Summa förutbetalda investeringsbidrag	**266 443**	**241 138**	**266 443**	**241 138**
Upplösningstid (genomsnittlig)	31	31	31	31
Övriga långfristiga skulder				
Finansiell leasing	0	172 493	0	0
Periodiserade anläggningsavgifter samt övr långfristiga skulder	120 392	119 156	0	0
Summa långfristiga skulder	**2 665 725**	**2 791 677**	**2 520 443**	**2 475 138**

26. Kortfristiga skulder	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	175 000	15 596	175 000	0
Leverantörsskulder	126 483	110 341	102 657	85 290
Personalens skatter och avgifter	46 207	22 183	44 481	47 399
Skulder till staten	53 109	79 558	48 131	79 558
Upplupna pensionskostnader	71 070	60 877	71 070	69 456
Upplupna personalkostnader	97 233	128 426	94 416	90 400
Uppl kostnader, förutbet intäkter	119 732	104 864	47 072	47 750
Övriga kortfristiga skulder koncernföretag	-	-	39 802	61 451
Övriga kortfristiga skulder	144 513	58 645	79	284
Summa kortfristiga skulder	**833 347**	**580 490**	**622 708**	**481 589**

Ansvarsförbindelser (tkr)

27. Pensionsförpliktelser	Koncern 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommun 2020-12-31
Ingående pensionsförpliktelse	580 541	593 806	580 541	593 806
varav avsättning	*76 500*	*76 500*	*76 500*	*76 500*
Ränte- och basbeloppsuppräkning	7 951	14 030	7 951	14 030
Ändring av försäkringstekniska grunder	11 883	-2 439	11 883	-2 439
Nyintjänad pension	1 431	134	1 431	134
Årets utbetalningar	-27 669	-28 012	-27 669	-28 012
Övrig post	-673	5 613	-673	5 613
Byte av tryggande	0	0	0	0
Förändring av löneskatten	-1 716	-2 590	-1 716	-2 590
Utgående pensionsförpliktelse	**571 748**	**580 541**	**571 748**	**580 541**
varav avsättning	*76 500*	*76 500*	*76 500*	*76 500*
Summa pensionsförpliktelser	**495 248**	**504 041**	**495 248**	**504 041**
Antal visstidsförordnanden	*3*	*4*	*3*	*4*

28. Borgensåtaganden [4)]	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kraftvärmeverk/SEVAB	0	0	24 890	212 978
Föreningar	2 100	2 300	2 100	2 300
Egnahemsägare och bostadsrättsinnehavare av bostadsfinansiering	37	50	37	50
Fastigo	721	654	-	-
Pensionsåtagande/SEVAB	-	-	282	307
Summa	**2 858**	**3 004**	**27 310**	**215 635**

[4)] Strängnäs kommun har 2007-02-26, KF paragraf 39, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för **Kommuninvest i Sverige AB:s** samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.
Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas delsi förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, delsi förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.
Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Strängnäs Kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kr och totala tillgångar till 518 679 716 010 kr. Strängnäs kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 637 456 442 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 681 169 035 kr.

29. Operationella leasingavtal	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
förfaller inom ett år,	4 174	4 174	4 174	4 174
senare än ett år men inom fem år,	3 657	3 790	3 657	3 790
senare än fem år	0	12	0	12
Summa	**7 831**	**7 976**	**7 831**	**7 976**
Betalda leasingavgifter (uppgift saknas för jämförelseå koncern)	*3 304*	*3 294*	*3 304*	*3 294*

30. Hyresavtal för verksamhetsfastigheter	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
förfaller inom ett år,	75 128	71 671	198 542	204 206
senare än ett år men inom fem år,	188 120	193 641	268 099	292 011
senare än fem år	290 153	337 547	306 443	337 547
Summa	**553 401**	**602 859**	**773 084**	**833 764**

Kassaflödesanalys

31. Justering för ej likvidpåverkande poster	Koncern 2021	Koncern 2020	Kommun 2021	Kommun 2020
Årets av- och nedskrivningar	221 161	203 006	77 651	74 718
Förändring pensionsavsättning	24 856	22 651	24 881	22 750
Förändring övriga avsättningar	-958	16 108	0	0
Justering ingående EK		17 308		
Summa	**245 059**	**259 073**	**102 532**	**97 468**

32. Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision	2021	2020	2021	2020
Kostnaden för räkenskapsrevision:				
Sakkunnigt biträde (endast kommunen)	110	120	110	120
Förtroendevalda revisorer	45	58	45	58
Auktoriserade revisorer (endast bolagen)	500	332	-	-
Summa	**655**	**510**	**155**	**178**
Kostnad för övrig revision:				
Sakkunnigt biträde (endast kommunen)	1395	1367	1 395	1367
Förtroendevalda revisorer	853	519	853	519
Lekmannarevision	56	56	-	-
Summa	**2 304**	**1942**	**2 248**	**1886**
Total kostnad för revision	**2 959**	**2452**	**2 403**	**2064**

33. Upprättade särredovisningar

* Ellagen (1997:857) - Förordningen om redovisning av nätverksamhet (1995:1145)
* Fjärrvärmelagen (2008:263) - Förordningen om redovisning av fjärrvärmeverksamhet (2006:1203)
* Lagen om allmänna vattentjänster (2016:412 §50)

Särredovisninganra finns tillgängliga hos
SEVAB Strängnäs Energi AB, tel 0152-46050, www.sevab.com

Driftredovisning, investeringsredovisning och exploateringsredovisning

I avsnittet Finansiell analys i förvaltningsberättelsen kommenteras nedanstående redovisningar övergripande. Nedan följer avvikelseanalys per nämnd samt analys av kommunens exploateringsverksamhet.

För ytterligare analys och kommentarer kring nämndernas utfall och avvikelser, se respektive nämnds årsrapport i ärendebilaga.

Tabell 21. *Driftsredovisning*

	2021					2020		
Driftredovisning (tkr)	**Intäkter**	**Kostnader**	**Utfall**	**Budget**	**Avvikelse**	**Intäkter**	**Kostnader**	**Utfall**
Kommunfullmäktige	13	-6 264	-6 250	-6 900	650	0	-5 673	-5 673
Kommunstyrelsen	35 007	-198 120	-163 113	-168 345	5 231	41 975	-175 381	-133 406
Miljö- o samhällsbyggn.nämnden	23 846	-48 562	-24 716	-27 182	2 466	20 633	-45 306	-24 672
Teknik- och fritidsnämnden	110 166	-255 458	-145 292	-147 248	1 956	102 789	-241 365	-138 576
Kulturnämnden	8 798	-60 033	-51 235	-52 138	902	7 444	-53 836	-46 392
Socialnämnden	252 447	-1 010 242	-757 795	-774 623	16 828	246 269	-979 117	-732 848
Barn- och utbildningsnämnden	640 256	-1 597 594	-957 338	-968 639	11 301	596 551	-1 529 475	-932 924
Summa nämnderna	**1 070 533**	**-3 176 273**	**-2 105 740**	**-2 145 074**	**39 334**	**1 015 662**	**-3 030 152**	**-2 014 490**
Interna räntor och avskrivningar	0	73 605	73 605	72 935	670	0	70 525	70 525
Pensioner	58	-47 577	-47 519	-38 900	-8 619	0	-45 406	-45 406
Exploateringar vinst/förlust	3 108	-3 275	-166	0	-166	13 255	-236	13 018
Hyresbudget ny- till o ombyggnad	0	-401	-401	-10 287	9 887	0	-2 221	-2 221
Övr. kommungemensamma kostnader	5 611	-9 607	-3 997	1 089	-5 086	5 477	-10 913	-5 436
Resurs- och reservmedel	2 791	-7 881	-5 089	-51 815	46 726	8 565	-4 813	3 752
Ianspråktagna medel från eget kapital	-17 141	-3 695	-20 835	0	-20 835	0	-17 440	-17 440
Internt återförda intäkter/kostnader	-679 041	681 742	2 701	4 000	-1 299	-656 349	660 039	3 690
Summa övriga kommungemensamma kostnader	**-684 613**	**682 912**	**-1 701**	**-22 978**	**21 278**	**-629 053**	**649 535**	**20 482**
Summa verksamheternas intäkter/kostnader	**385 920**	**-2 493 361**	**-2 107 441**	**-2 168 052**	**60 611**	**386 609**	**-2 380 617**	**-1 994 008**
Avskrivningar	0	-77 651	-77 651	-83 000	5 349	0	-74 718	-74 718
Skattenetto	2 399 763	-38 130	2 361 632	2 287 452	74 180	2 247 454	-34 661	2 212 793
Finansnetto	53 792	-40 950	12 842	9 300	3 542	56 166	-45 117	11 049
Resultat	**2 839 474**	**-2 650 092**	**189 382**	**45 700**	**143 682**	**2 690 228**	**-2 535 113**	**155 116**
Återföring medel från eget kapital, inkl balansenheter (nämnder) 1)	0	18 629	18 629	0	18 629	0	13 531	13 531
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0	0	-100 000	-100 000
Resultat enligt god ekonomisk hushåll	**2 839 474**	**-2 631 464**	**208 011**	**45 700**	**162 311**	**2 690 228**	**-2 621 581**	**68 647**

[1] God ekonomisk hushållning enligt KS/2019:355. Enligt riktlinjerna justeras årets resultat med de kostnader som nyttjats av tidigare års avsättningar.

Kommunfullmäktige redovisar ett överskott med 0,6 miljoner kronor för året, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 9,4 procent. Överskottet beror till stora delar på lägre kostnader än förväntat för arvoden, utbildningar och konsulter.
Kommunstyrelsen redovisar ett överskott med totalt 5,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 3,1 procent. Lägre personalkostnader till följd av tillfälliga vakanser samt reserv- och konsultmedel som inte förbrukats under året till följd av pandemin är huvudorsaker till överskottet.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott med 2,5 miljoner kronor för året, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 9,1 procent. Vakanta tjänster och outnyttjade konsultmedel är de främsta orsakerna till överskottet, men något högre intäkter än väntat, främst inom byggenheten, bidrar också till överskottet.

Teknik- och fritidsnämnden redovisar ett överskott med totalt 2,0 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 1,3 procent. Nämndens skattefinansierade verksamheter redovisar ett överskott med 0,4 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att budgeten för utredningen av Stallarholmens vägförening inte nyttjats fullt ut, ökade intäkter från gäst- och småbåtshamn till följd av parkeringsövervakning samt lägre kostnader för reparationer. Överskottet reduceras av minskade intäkter från bland annat bad, gym och lokaluthyrning till följd av coronapandemin.

Nämndens balansenheter redovisar ett överskott med totalt 1,6 miljoner kronor. Överskottet beror främst på lägre hyra för Eldsundsköket samt lägre kostnader för livsmedel till följd av att många barn och elever varit frånvarande under pandemin. Dessa balansenheter har rätt att ta med sig över- och underskott under åren enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning, KS/2019:355.

Kulturnämnden redovisar ett överskott med 0,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1,7 procent. Verksamheten har delvis ställts om med anledning av coronapandemin men vissa evenemang har behövt ställas in. Det, liksom vakanta tjänster och högre intäkter på grund av att medel för särskilda insatser inte nyttjats fullt ut under året, bidrar till överskottet för året.

Under 2021 har nämnden beviljats externa bidrag motsvarande 0,7 miljoner kronor, bland annat för biblioteksverksamheten.

Socialnämnden redovisar ett överskott med 16,8 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 2,2 procent. Verksamheter inom nämnden redovisar både under- och överskott. I samband med delårsrapporten per sista april beslutade kommunfullmäktige om ett budgettillskott på 8,9 miljoner kronor för förväntad kostnadsökning till följd av pandemin. I samband med delårsrapporten per sista augusti beslutade kommunfullmäktige om ytterligare drygt 4 miljoner kronor av samma orsak. Kostnadsökningen blev dock något lägre än befarat samtidigt som utvecklings- och utbildningsinsatser samt kurser inte kunde genomföras.

Förutom ovanstående är det flera andra faktorer som påverkat budgetavvikelsen för nämnden. Bland annat har kostnaden för ekonomiskt bistånd fortsatt minska till följd av god följsamhet till regler och rutiner när det gäller handläggning och inom personlig assistans har volymerna varit lägre än förväntat. Därutöver beror budgetavvikelsen på att reservmedel, som främst planerades användas till att täcka eventuella kostnadsökningar till följd av volymökningar, inte nyttjats under året.

Under 2021 har socialnämnden beviljats externa bidrag motsvarande 23,2 miljoner kronor. En övervägande del av bidragen kommer från Socialstyrelsen. Socialnämnden har även utöver detta erhållit ersättning från Migrationsverket som finansierat nämndens kostnader för nyanlända flyktingar och ensamkommande barn och unga. Utöver dessa riktade bidrag har Strängnäs kommun erhållit bidrag på 16 miljoner kronor för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer samt 0,2 miljoner kronor för att bland annat öka specialistundersköterskekompetens.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott med totalt 11,3 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 1,2 procent. Av nämndens sex verksamheter, med nämnden inräknat, redovisar fem verksamheter överskott eller budget i balans. Överskotten beror främst på att centralt budgeterade reservmedel inte tagits i anspråk, ökade barnomsorgsintäkter i förskolan och lägre kostnader för externa särskoleplaceringar. Överskott inom dessa områden täcker det underskott som redovisas för grundskolan. Inom grundskolan beror de ökade kostnaderna bland annat på för få elever per klass. Överskottet för gymnasieverksamheten och vuxenutbildningen beror på fler antal elever samt högre intäkter i form av ”Skolmiljarden”. Även lägre personalkostnader än budgeterat bidrar till överskottet.

En bidragande orsak till nämndens positiva avvikelse är också de statsbidrag som erhållits, främst inom förskola och grundskola. Sammantaget har barn- och utbildningsnämnden under 2021 ansökt om och erhållit statsbidrag motsvarande 36,7 miljoner kronor. Flertalet statsbidrag löper per läsår varför de måste redovisas under flera kalenderår (såsom 20/21, 21/22). Nämnden har även erhållit ersättning från Migrationsverket som finansierat kostnader för nyinvandring.

Investeringsredovisning

Tabell 22. *Investeringsredovisning*

Investeringsredovisning (tkr)	Årets investeringar 2021			Sedan projektens start			
	Helår Budget	Jan-dec Utfall	Jan-dec Avvikelse	Total Budget	Totalt Utfall	Total Avvikelse	Förslag till ombudgetering 2022
Kommunfullmäktige	0	0	0	0	0	0	0
Kommunstyrelse	-17 450	-14 552	2 898	-49 095	-24 439	24 656	17 412
Barn- och utbildningsnämnd	-15 200	-10 405	4 795	-18 580	-13 239	5 341	3 806
Socialnämnd	-4 800	-4 529	271	-5 196	-4 659	537	271
Kulturnämnd	-2 800	-1 549	1 251	-2 927	-1 646	1 281	1 079
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnd	-1 000	-904	96	-1 200	-929	271	0
Teknik- och fritidsnämnd	-54 300	-36 625	17 675	-100 666	-78 246	22 420	22 419
Summa investeringar exkl öronmärkta medel	**-95 550**	**-68 565**	**26 985**	**-177 664**	**-123 159**	**54 505**	**44 987**
Nyttjat från öronmärkta medel i eget kapital	0	0	0	0	-1 259	-1 259	0
Summa investeringar	**-95 550**	**-68 565**	**26 985**	**-177 664**	**-124 418**	**53 246**	**44 987**

Externt finansierade allmänna anläggningar, tkr	Jan-dec Utfall
Omklassificerade investeringar inom exploateringsverksamheten (se exploateringstabell)	-650
Investeringar allmänna anläggningar med erhållna bidrag	-30 816
Summa externt finansierade anläggningar	**-31 466**
Summa investeringar enligt kassaflödesanalysen	**-100 031**

Den enskilt största investeringen som genomförts inom *kommunstyrelsen* är inköp av skoltomt med 6,6 miljoner kronor. Därutöver har större investeringar genomfört vid Läggesta station med ny belysning, kameraövervakning och hissar, nytt ekonomisystem samt investeringar i IT-infrastruktur. Årets avvikelse mot budget på 2,9 miljoner kronor har flera förklaringar. Dels beror det på den globala komponent- och halvledarbristen, vilket gjort att flera IT-investeringar inte kunnat slutföras i full utsträckning. En annan förklaring till budgetavvikelsen är att affären av komplementmark vid Råcksta inte har slutförts under året till följd av marken ska vara sanerad när den övertas vilket inte slutförts. Inte heller har utbytet av reservkraftverk genomförts enligt plan. Två byten är dock planerade under 2022.

Budgetavvikelsen för kommunstyrelsen samtliga pågående investeringsprojekt uppgår till 24,7 miljoner kronor. Orsak till avvikelsen är flera. Projekt som i år inte har kunnat genomföras enligt plan utöver vad som nämnts ovan är bland annat Kajskoning vid strandrestaurangen i Mariefred. Det beror på avvaktande från beslut i andra exploateringsprojekt som berör området. Beslut har nu fattats och arbetet kan påbörjas 2022. Arbetet med renovering av vattenverket på Visholmen är ett annat exempel på större investering som förskjutits i tid. Projektet har haft problem att komma vidare på grund av upphandlingar av uppdraget. Projektet beräknas fortsätta och färdigställas under 2022.

Av den totala avvikelsen på 24,7 miljoner kronor föreslås kommunstyrelsen få ombudgetera 17,4 miljoner kronor till 2022 för att kunna slutföra de investeringsprojekt som av olika anledningar förskjutits i tid.

Inom *teknik- och fritidsnämnden* har de pågående investeringsprojekten under året i synnerhet handlat om investeringar i lekplatser, badplatser, aktivitetspark i Stallarholmen men även projektet ny sim- och sporthall vid Larslunda har påbörjats med full kraft under året. Förseningar av projekt härrör sig till global leveransproblematik. Teknik- och fritidsnämndens totala investeringsbudget uppgick till 100,7 miljoner kronor och det totala utfallet blev 78,2 miljoner kronor. Av den totala avvikelsen på 22,4 miljoner kronor föreslås nämnden få ombudgetera 22,4 miljoner kronor till 2022. Den stora delen av ombudgeterade medel härrör sig till projektet Larslunda där projektering och upphandling pågår. Utfall beräknas komma under 2022-2023.

De pågående investeringsprojekten inom *barn- och utbildningsnämnden* har under året till stora delar handlat om möbler och utrustning till förskolor samt digitala verktyg. Några förseningar har skett men beställningar är utförda och projekten beräknas komma igång enligt plan under 2022.

Övriga nämnder visar mindre avvikelser mot budget. Inom *miljö- och samhällsbyggnadsnämnden* har investeringsmedel främst använts till integrationer, nytt verksamhetssystem samt uppdatering av IT-utrustning. *Socialnämnden* har under året bland annat investerat i robotisering av orosanmälan för äldre personer och personer med funktionsnedsättning samt utrustning i form av sängar, tvättmaskiner och lyftar. För *kulturnämnden* har investeringarna bland annat handlat om högtalaranläggning och möbler till Multeums scenrum. Förseningar i upphandling och leveranser har gjort att utfallet avviker från budget.

Kommunens exploateringar

Med exploateringar avses åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder och lokaler för näringsverksamhet med syftet att mar-

ken ska avyttras. I exploateringsverksamheten ingår också att bygga kompletterande gemensamma anordningar som gator, grönområden, vatten och avloppsanläggningar samt elanläggningar.

Tabell 23. *Exploateringsredovinsning*

	Ingående balans 2021-01-01 (+)	Inkomst (-)	Utgift (+)	Investering (-)	Bidrag (+)	Resultat (+)	Utgående balans 2021-12-31 (+)
Strängnäs och Tosterö							
Gorsinge 1:1, Gorsingeskogen	5 057	0	228	0	0	0	5 285
Strängnäs 2:3, Sidöparken	167	-2 900	122	0	0	2 600	-11
Strängnäs 2:1, 3:1, Norra Finninge	518	0	305	0	0	0	824
Eldsund 7:1, Norra övningsfältet	33 523	0	1 566	0	0	0	35 089
Strängnäs 3:1, Kilen-Lunda	700	0	-700	0	0	0	0
Aspö-Sundby 1:72, Tosterö brygga	175	0	0	0	0	-175	0
Strängnäs 2:1, Resecentrum	36 985	0	128	0	0	0	37 112
Strängnäs 2:1 Stationsområdet	0	0	0	0	0	0	0
Str 3:1 mfl Ö Stadssk (Vattentornshöjden)	1 852	0	150	0	0	0	2 002
Strängnäs 2:1 Södra stadsskogen	4 038	0	739	0	0	0	4 776
Strängnäs 2:1, Hemvämsgården (Upplaget 10)	792	0	157	0	0	0	949
Eldsund 6:16, Eldsundsviken	-9 529	0	89	0	0	0	-9 440
Strängnäs 3:1, kv. Järpen & Kungsfiskaren	-7 643	0	147	-650	0	0	-8 146
Bresshammar 1:1, Stavlund	-2 931	-5 713	1 345	0	0	0	-7 299
Strängnäs 3:1 , Kv Spoven	33	0	11	0	0	0	44
Strängnäs 3:1 Storängens industriområde	6	0	7	0	0	0	13
Härads Kyrkby 6:7, Härads Indusstriomr	23	0	0	0	0	0	23
Strängnäs 2:1, del av Västerport	-6 762	0	44	0	0	0	-6 718
Gorsinge 1:1 Biskopskvarn	260	0	163	0	0	0	423
Pålstorp 4:1, Malmby flygfält	237	0	741	0	0	0	978
Snöupplaget, del av Strängnäs 2:1	91	-780	433	0	0	0	-256
Bildningscenter Finninger Strängnäs	87	0	2	0	0	-89	0
Larslunda idrottsområde	0	-508	3 914	0	0	508	3 914
Totalt Strängnäs och Tosterö	**57 679**	**-9 902**	**9 591**	**-650**	**0**	**2 845**	**59 563**
Mariefred och Åker							
Marielund 1:3, Läggesta Stationsområde	2 614	0	0	0	0	0	2 614
Marielund 1:8, Jagbacken et1	0	0	0	0	0	0	0
Mariefred 2:33, Gamla vattenverket	2 277	0	108	0	0	0	2 385
Gripsholm 4:5, Ekhov	-485	0	0	0	0	0	-485
Åkers Styckebruk 1:452, Skämby	29	0	0	0	0	0	29
Läggesta statomr Marielund 1:3	128	0	595	0	0	0	722
Mariefred 2:1, del Gripsholm 4:1 Småbåtshamn	5	0	10	0	0	0	15
Infart till Mariefred väg 223	0	0	161	0	0	0	161
Totalt Mariefred och Åker	**4 567**	**0**	**873**	**0**	**0**	**0**	**5 440**
Totalt	**62 247**	**-9 902**	**10 463**	**-650**	**0**	**2 845**	**65 003**

Vid ingången av 2021 var den totala ackumulerade investeringsutgiften för exploateringsverksamheten 62,2 miljoner kronor. Vid utgången av 2021 var investeringsutgiften totalt 65,0 miljoner kronor. Dessa utgifter är investeringar som gjorts i de olika projekten för bland annat allmänna anläggningar och planeringskostnader.

Inkomster under året kommer från försäljning av bostadsmark inom projektet Sidöparken och Bresshammar Stavlund samt markanvisningsavgift för projekt Snöupplaget. Utgifter för utbyggnad av samt förberedelse för allmänna anläggningar har, under året, till störst del belastat projekt Larslunda idrottsområde och Bresshammar Stavlund. Utgifter för bland annat saneringskostnader av oexploderad ammunition har påförts projekt Norra övningsfältet.

Ramförändringar under året

I tabellen nedan framgår driftbudget enligt beslut om Flerårsplan 2021–2023 (KS/2019:297) samt de justeringar som gjorts under året. Inga justeringar har gjorts av avseende investeringsbudgeten för 2021.

Tabell 24. *Ramprotokoll kommunens driftbudget 2021, tkr*

Budget 2021	KF	KS	MSN	TFN	KN	BUN	SN	Kommun-övergripande	Totalt
Flerårsplan 2021-2023	6,9	165,1	29,4	145,6	50,0	950,5	758,4	-2 151,6	-45,7
Tillskott för ökade kostnader till följd av Corona pandemin							12,2	-12,2	0,0
Demografisk volymavstämning						12,6	4,4	-17,0	0,0
Löneprioriteringar		0,5	0,2	0,3	0,2	5,3	1,9	-8,4	0,0
Justering kapitalkostnader		-0,2	0,2	3,2	0,3	1,2	0,3	-5,0	0,0
Organisationsförändring		2,7	-2,7						0,0
Skolmiljarden						4,9		-4,9	0,0
Förstärkning busstrafik		0,9						-0,9	0,0
Hyresjustering		-0,7	0,1	-1,8	1,7	-5,8	-2,6	9,1	0,0
Totalt	**6,9**	**168,3**	**27,2**	**147,2**	**52,1**	**968,6**	**774,6**	**-2 190,8**	**-45,7**

Bilagor

BILAGA 1. VERKSAMHET SOM BEDRIVS I RESPEKTIVE NÄMND OCH BOLAG

Kommunstyrelsen

Verksamhet: Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för ledning och styrning av den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen ansvarar för den strategiska utvecklingen, för den ekonomiska förvaltningen och för personalpolitiken. Kommunstyrelsen yttrar sig i alla frågor som ska beslutas i kommunfullmäktige och bevakar att de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat om, efterlevs inom den kommunala verksamheten.

Verksamhet som sker, helt eller delvis, med privata utförare:

Bevakningstjänster innefattande förebyggande arbete, områdesbevakning, larmcentraltjänst, störningsjour för SBAB samt särskilda beställningar

Barn- och utbildningsnämnden

Verksamhet: Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för omsorg och utbildning i förskola, grundskola, gymnasieskola, särskola och vuxenutbildningen. Barn- och utbildning-snämnden ansvarar dessutom för kommunens ungdomsmottagning, samt flykting- och integrationsfrågor inom sitt verksamhetsområde.

Verksamhet som sker, helt eller delvis, med privata utförare:

Skolresor (inom kommunen) under skoltid för grundskoleelever

Socialnämnden

Verksamhet: Socialnämnden ansvarar för kommunens äldreomsorg, hälso- och sjukvård, missbruksvård, försörjningsstöd, bostadsanpassningsbidrag och stöd till barn, familjer och ungdom. Nämnden har även ansvar för integrationsfrågor, arbetsmarknadsåtgärder och frågor som rör personer med fysisk och psykisk funktionsnedsättning.

Verksamhet som sker, helt eller delvis, med privata utförare:

- Trygghetslarm med larmcentral i ordinärt boende
- Hemtjänst
- Matdistribution för ordinärt boende
- Boende med särskilt service LSS

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Verksamhet: Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för övergripande plan-, bygg- och miljöfrågor i kommunen. Nämnden har bland annat ansvar för kart- och mätverksamhet, miljöfrågor, fysisk planering, trafikplanering och bygglov.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för nyanläggning, gatuunderhåll, parkunderhåll, fastighetsrenhållning, skötsel av andra kommunägda ytor samt trafiksäkerhet med mera. Nämnden ansvarar även för kommunens räddningstjänst, måltids-service och fordonsförsörjning samt kommunens fritids-, idrotts- och bad-anläggningar.

Verksamhet som sker, helt eller delvis, med privata utförare:

- Drift och underhåll av gatubelysning
- Vattenreningsteknisk förvaltning av simhallar
- Drift av gästhamnar
- Städning av offentliga toaletter
- Gräsklippning och grönyteskötsel Stallarholmen
- Sotningstjänster
- Vinterväghållning
- Matleveranser

Kulturnämnden

Verksamhet: Kulturnämnden ansvarar för kommunens folkbiblioteksverksamhet, fritidsgårdar, kulturskola och mötesplatserna i kommundelarna. Nämnden har även ett ansvar för att utveckla lokaldemokrati och medborgardialog. Nämnden ansvarar även för kommunens program- och utställningsverksamhet, och fördelar bidrag till föreningar, studieförbund, bygdegårdar och andra verksamma aktörer inom kulturområdet.

Verksamhet som sker, helt eller delvis, med privata utförare:

- Caféerna i Multeum och Grassagården
- Cirkusskola på Kulturskolan
- Drift av mötesplatserna i Mariefred och Stallarholmen

Valnämnden

Verksamhet: Valnämnden har till uppgift att organisera de allmänna valen som hålls i kommunen vart fjärde år samt valet till Europa-parlamentet vart femte år.

Krisledningsnämnden

Verksamhet: Krisledningsnämnden har till uppgift att utgöra ledningsfunktion och fullgöra kommunens uppgifter som enligt lag ankommer på kommunen vid extraordinära händelser i fredstid.

Överförmyndarnämnden

Verksamhet: Överförmyndarnämnden har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndare, förvaltare och gode män. Nämnden ger också tillstånd till olika rättshandlingar och andra åtgärder. Sedan den 1 januari 2015 har Strängnäs kommun en gemensam överförmyndarnämnd med Eskilstuna kommun.

Strängnäs kommun-företag AB, SKFAB

Verksamhet: Bolaget är nystartad och ska svara för ledning och samordning av koncernen under Strängnäs kommun samt svara för verksamhets- och ekonomisk uppföljning av dotterbolagen och förmedla information om dotterbolagens verksamhet.

SEVAB Strängnäs Energi AB, SEVAB

Verksamhet: SEVAB ansvarar för att producera och distribuera el, värme, stadsnät, vatten och renhållning. Tillsammans med Eskilstuna Energi och Miljö AB har SEVAB ett samägt driftsbolag, Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB, ESEM, för alla anläggningar och ett samägt elförsäljningsbolag, Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö AB.

Strängnäs Fastighets AB, SFAB

Verksamhet: SFAB ska skapa möjligheter för kommunens verksamheter att arbeta i effektiva lokaler genom att förvärva, äga, förvalta, hyra, förädla, avyttra och optimera fastigheter. Bolaget ska genom sitt dotterbolag, Strängnäs Bostads AB, SBAB, främja bostadsförsörjningen genom att bygga och förvalta bostäder.

BILAGA 2. ORGANISATIONER OCH GEMENSAMMA NÄMNDER DÄR KOMMUNEN HAR INFLYTANDE

Region Sörmland

Verksamhet: Region Sörmland är sedan 2019 kollektivtrafikmyndighet enligt lag (2010:1065) om kollektivtrafik och har det samlade ansvaret för kollektivtrafiken i regionen. Sörmlandstrafiken är regionens varumärke mot resenären inom såväl den allmänna som särskilda kollektivtrafiken. Myndigheten är även delägare i Mälardalstrafik (tidigare MÄLAB AB) ansvarar för regional kollektivtrafik i Mälardalen, framförallt med tåg. Bolaget ansvarar bland annat för pendlarbiljetten Movingo.

Region Sörmland – gemensam patientnämnd

Verksamhet: Patientnämndens uppgift är att hjälpa patienter, vårdtagare och anhöriga att lösa problem som kan uppstå i kontakt med vårdgivare inom hälso- och sjukvården. Nämndens kansli utreder alla inkomna synpunkter och klagomål. Den politiska patientnämnden har tolv ledamöter, varav regionen utser tre och länets kommuner övriga nio.

Region Sörmland – nämnden för samverkan kring socialtjänst och vård (NSV)

Verksamhet: Nämnden är gemensam för Region Sörmland och länets nio kommuner, med regionen som värdkommun. I enlighet med respektive huvudmans mål, riktlinjer och ekonomiska ramar ansvarar nämnden för hjälpmedelsförsörjning, FoU i Sörmland (forskning och utveckling avseende socialtjänst och hälso- och sjukvårdsfrågor i länet), vård- och omsorgscollege på lokal och regional nivå, barn och unga som behöver särskilt stöd, riskbruk, missbruks- och beroendefrågor, äldre, personer med funktionsnedsättning samt personer med psykisk ohälsa och sjukdom.

Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs ÖFNES.

Verksamhet: Nämnden är gemensam för Eskilstuna kommun och Strängnäs kommun och har till uppgift att med stöd av gällande bestämmelser i Föräldrabalken utöva

tillsyn över förmynderskap, godmanskap och förvaltarskap samt ge tillstånd till olika rättshandlingar samt andra åtgärder. Syftet med tillsynen är att förhindra att omyndiga barn, eller myndiga personer som inte själva kan tillvarata sin rätt, missgynnas ekonomiskt eller rättsligt.

Samordningsförbundet RAR

Verksamhet: Samordningsförbundet RAR (rehabilitera och aktivera med gemensamma resurser) i Sörmland ska främja samverkan mellan myndigheter och organisationer i länet, som är verksamma inom arbetslivsinriktad rehabilitering. Samtliga kommuner i länet, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Region Sörmland är medlemmar i Samordningsförbundet RAR i Sörmland.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Verksamhet: Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är en medlems och arbetsgivarorganisation för alla kommuner och regioner i landet. Sveriges 290 kommuner och 21 landsting/regioner är medlemmar i SKR. SKR:s uppgift är att stödja och bidra till att utveckla medlemmarnas verksamhet. SKR fungerar som ett nätverk för kunskapsutbyte och samordning. SKR ger service och professionell rådgivning inom alla de frågor som kommuner och regioner är verksamma inom.

Fyra Mälarstäder

Verksamhet: Fyra Mälarstäder är ett samarbete mellan kommunerna Enköping, Eskilstuna, Strängnäs och Västerås. Samarbetet handlar om att kommunerna tillsammans vill växa och göra det ännu bättre att bo, studera, arbeta och leva i de fyra kommunerna. Samarbetet sker på både politisk nivå (kommunstyrelserna) och mellan tjänstepersoner inom områden som besöksnäring, bostäder och samhällsfastigheter, infrastruktur och logistik, klimat, näringsliv och arbetsmarknad.

Mälardalsrådet

Verksamhet: Mälardalsrådet är en ideell och politiskt styrd organisation som arbetar för en internationell konkurrenskraftig och hållbar storstadsregion som är attraktiv att bo och verka i. Mälardalsrådet har 56 kommuner och 9 regioner som ordinarie medlemmar. Rådets uppgift är att vara forum för samverkan i strategiska frågor och främja utvecklingen av Stockholm-Mälarregionen. Dess uppgift är också att vara en mötesplats för näringsliv, politik och akademi i storregionala utvecklingsfrågor.

Lokalt Ledd Utveckling – Leader Södermanland

Verksamhet: Lokalt Ledd Utveckling – Leader Södermanland är en ideell förening som arbetar för att främja, bedriva och samordna lokalt- och regionalt utvecklingsarbete på landsbygden i enlighet med Leadermetoden. Leader är en del av landsbygdsprogrammet och därigenom en EU-finansierad metod.

Kommuninvest

Verksamhet: Kommuninvest i Sverige ansvarar för svenska kommuners och regioners samordnade upphandling av finansiering. Kommuninvest består av två delar, Kommuninvest i Sverige AB och Kommuninvest ekonomiskt förening. Den ekonomiska föreningen har 95 procent av Sveriges

BILAGA 3. LÅNESKULD PER BOLAG

Lån hos banker/kreditinstitut, mkr	2021	2020	2019	2018	2017
Kommunen	-220	-150	0	0	20
SFAB	812	812	842	872	872
Lån skattefinansierad verksamhet	**592**	**662**	**842**	**872**	**892**
SBAB	375	405	405	405	490
SEVAB*	1 462	1 167	1 017	893	873
SEVAB, borgensåtagande	25	213	228	343	357
Lån kommunkoncernen totalt	**2 454**	**2 447**	**2 492**	**2 513**	**2 612**

*År 2021 inkl. 220 mkr i extra kredit på koncernkonto